

משנה - יבמות

• [פרק א](#) • [פרק ב](#) • [פרק ג](#) • [פרק ד](#) • [פרק ה](#) • [פרק ו](#) • [פרק ז](#) • [פרק ח](#) • [פרק ט](#) • [פרק י](#) • [פרק יא](#) • [פרק יב](#) • [פרק יג](#) • [פרק יד](#) • [פרק טו](#) • [פרק טז](#)

פרק א

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#)

פרק ב

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#)

פרק ג

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#)

פרק ד

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#) [משנה יא](#) [משנה יב](#) [משנה יג](#)

פרק ה

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#)

פרק ו

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#)

פרק ז

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#)

פרק ח

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו

פרק ט

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו

פרק י

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
משנה ח משנה ט

פרק יא

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז

פרק יב

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו

פרק יג

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
משנה ח משנה ט משנה י משנה יא משנה יב משנה יג

פרק יד

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד

פרק טו

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
משנה ח משנה ט משנה י

פרק טז

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז

פרק א - משנה א

חמש עשרה [א] נשים פוטרות [ב] צרותיהן [ג] וצרות צרותיהן מן החליצה [ה] ומן היבום [ו] עד סוף העולם. ואלו הן, בתו, ובת בתו, ובת בנו, בת אשתו, ובת בנה, ובת בתה, חמותו [ח] ואם חמותו, ואם חמיו, אחותו מאמו, ואחות אמו, ואחות אשתו, ואשת אחיו מאמו, ואשת אחיו שלא היה בעולמו, וכלתו, הרי אלו פוטרות צרותיהן וצרות צרותיהן מן החליצה ומן היבום עד סוף העולם. וכלן אם מתו, או מאנו, או נתגרשו, או שנמצאו אילוניות, צרותיהן מתרות. ואי אפה יכול לומר בחמותו ובאם חמותו ובאם חמיו שנמצאו אילוניות או שמיאנו:

פרק א - משנה ב

כיצד פוטרות צרותיהן. היתה בתו או אחת מכל העריות האלו נשואה לאחיו, ולו אשה אחרת, ומת, כשם שבתו פטורה, כך צרתה פטורה. הלכה צרת בתו ונשאת לאחיו השני, ולו אשה אחרת, ומת, כשם שצרת בתו פטורה, כך צרת צרתה פטורה, אפלו הן מאה. כיצד אם מתו צרותיהן מתרות, היתה בתו או אחת מכל העריות האלו נשואה לאחיו, ולו אשה אחרת, מתה בתו [יג] או נתגרשה, ואחר כך מת אחיו, צרתה מתרת. וכל היכולה למאן ולא מאנה, צרתה חולצת [יד] ולא מתגבמת:

פרק א - משנה ג

שש עריות חמורות מאלו, מפני שנשואות לאחרים, צרותיהן מתרות. אמו, ואשת אביו, ואחות אביו, ואחותו מאביו, ואשת אחי אביו, ואשת אחיו

פרק א - משנה ד

בית שמאי מתירין הצרות לאחים, ובית הלל אוסרים. חלצו, בית שמאי פוסלין מן הכהנה, ובית הלל מכשירים [זט]. נתנבמו [זז], בית שמאי מכשירים, ובית הלל פוסלין. אף על פי שאלו אוסרין ואלו מתירין, אלו פוסלין ואלו מכשירין, לא נמנעו [יח] בית שמאי מלשא נשים מבית הלל, ולא בית הלל מבית שמאי. כל [יט] הטהרות והטמאות שהיו אלו מטהרין ואלו מטמאין, לא נמנעו עושין [כ] טהרות אלו על גבי אלו:

פרק ב

פרק ב - משנה א

כיצד אשת אחיו שלא היה בעולמו. שני אחים, ומת אחד מהם, ונולד להן אח, ואחר כך יבם השני את אשת אחיו, ומת, הראשונה יוצאת משום אשת אחיו שלא היה בעולמו, והשניה משום צרתה. עשה בה מאמר [א] ומת, השניה חולצת ולא מתנבמת:

פרק ב - משנה ב

שני אחים ומת אחד מהן, ויבם השני את אשת אחיו, ואחר כך נולד [ג] להן אח, ומת, הראשונה יוצאת משום אשת אחיו שלא היה בעולמו, והשניה משום צרתה. עשה [ד] בה מאמר, ומת, השניה חולצת ולא מתנבמת. רבי שמעון אומר, מיבם לאיזו מהן שירצה, או חולץ [ו] לאיזו

פרק ב - משנה ג

כָּלֵל אָמְרוּ בִּיבְמָה. כָּל שֶׁהִיא אֲסוּר עֲרוּהָ, לֹא חוֹלְצָת וְלֹא מְתַיֵּבֶמֶת. אֲסוּרָה אֲסוּר מִצָּוָה, וְאֲסוּר קִדְשָׁהּ, חוֹלְצָת וְלֹא מְתַיֵּבֶמֶת. אַחֻתָּהּ שֶׁהִיא יְבָמָתָהּ, חוֹלְצָת אוֹ מְתַיֵּבֶמֶת:

פרק ב - משנה ד

אֲסוּר מִצָּוָה, שְׁנִיּוֹת מִדְּבָרֵי סוּפְרִים. אֲסוּר קִדְשָׁהּ {יז}, אֲלֵמָנָה לְכַהֵן גָּדוֹל, גְּרוּשָׁה {יח} וְחִלּוּצָה {יט} לְכַהֵן הַדְּיוּט, מִמְזַרְת וּנְתִינָה לְיִשְׂרָאֵל, וּבֵת יִשְׂרָאֵל לְנִתִּין וּמְמָזֵר:

פרק ב - משנה ה

מִי שֵׁשׁ לוֹ אֶחָ מִכָּל מְקוֹם, זוֹקֵק אֶת אִשְׁתּוֹ לְיָבוּם, וְאִחִיו לְכָל דָּבָר, חוּץ מִמִּי שֵׁשׁ לוֹ מִן הַשְּׂפָחָה וּמִן הַנְּכָרִית. מִי שֵׁשׁ לוֹ בֶּן מִכָּל מְקוֹם, פּוֹטֵר {כז} אִשְׁתּוֹ אֲבִיו מִן הַיָּבוּם, וְחָיָב עַל מִכְתּוֹ {כח} וְעַל קִלְתּוֹ, וּבְנֵוֹ הוּא לְכָל דָּבָר, חוּץ מִמִּי שֵׁשׁ לוֹ מִן הַשְּׂפָחָה וּמִן הַנְּכָרִית:

פרק ב - משנה ו

מִי שֶׁקִּדַּשׁ אַחַת מִשְׁתֵּי אַחֻיּוֹת {כו} וְאִינוֹ יוֹדֵעַ {כז} אִיזוֹ מֵהֶן קִדַּשׁ, נוֹתֵן גִּט לָזוֹ וְגִט לָזוֹ. מֵת, וְלוֹ אֶחָ אַחָד, חוֹלֵץ לְשִׁתִּיהֶן. הֵיוּ לוֹ שְׁנַיִם, אַחָד חוֹלֵץ

וְאָחַד מֵיָבֵם. קִדְמוּ וְכָנְסוּ {כט}, אֵין מוֹצִיאִין מִיָּדָם:

פרק ב - משנה ז

שְׁנַיִם שֶׁקִּדְּשׁוּ שְׁתֵּי אַחִיוֹת, זֶה אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיזוֹ קִדַּשׁ, וְזֶה אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיזוֹ קִדַּשׁ, זֶה נוֹתֵן שְׁנֵי גִטִּין, וְזֶה נוֹתֵן שְׁנֵי גִטִּין. מֵתוֹ, לְזֶה אָח, וְלְזֶה אָח, זֶה חוֹלֵץ לְשִׁתְּיָהוּ, וְזֶה חוֹלֵץ לְשִׁתְּיָהוּ. לְזֶה אָחַד וְלְזֶה שְׁנַיִם, הַיְחִיד חוֹלֵץ לְשִׁתְּיָהוּ, וְהַשְּׁנַיִם, אָחַד חוֹלֵץ וְאָחַד מֵיָבֵם {ל}, קִדְמוּ וְכָנְסוּ, אֵין מוֹצִיאִין {לא} מִיָּדָם. לְזֶה שְׁנַיִם {לב} וְלְזֶה שְׁנַיִם, אַחִיו שֶׁל זֶה חוֹלֵץ לְאַחַת, וְאַחִיו שֶׁל זֶה חוֹלֵץ לְאַחַת, אַחִיו שֶׁל זֶה מֵיָבֵם חְלוּצָתוֹ שֶׁל זֶה, וְאַחִיו שֶׁל זֶה מֵיָבֵם חְלוּצָתוֹ שֶׁל זֶה. קִדְמוּ שְׁנַיִם וְחָלְצוּ, לֹא יִיבְמוּ הַשְּׁנַיִם, אֶלָּא אָחַד חוֹלֵץ וְאָחַד מֵיָבֵם. קִדְמוּ וְכָנְסוּ, אֵין מוֹצִיאִין מִיָּדָם:

פרק ב - משנה ח

מִצְוָה בְּגִדוֹל לְיָבֵם. וְאִם קִדַּם הַקָּטָן, זָכָה. הַנִּטְעָן עַל הַשִּׁפְחָה וְנִשְׁתַּחֲרָה, אוֹ עַל הַנְּכָרִית וְנִתְגַּיְרָה, הָרִי זֶה לֹא יִכְנוּס. וְאִם כָּנַס {לה} אֵין מוֹצִיאִין {לו} מִיָּדוֹ. הַנִּטְעָן עַל אִשֶׁת אִישׁ, וְהוֹצִיאוּהָ מִתַּחַת יָדוֹ, אֵף עַל פִּי שְׂכָנָס, יוֹצִיא:

פרק ב - משנה ט

הַמְבִּיא גִט מִמְּדִינַת הַיָּם, וְאָמַר בְּפָנַי נִכְתַּב וּבְפָנַי נִחַתָּם, לֹא יִשָּׂא אֶת אִשְׁתּוֹ. מֵת, הִרְגָתוֹ, הִרְגָנוּהוּ, לֹא יִשָּׂא אֶת אִשְׁתּוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, הִרְגָתוֹ, לֹא תִנָּשֵׂא אִשְׁתּוֹ. הִרְגָנוּהוּ, תִּנָּשֵׂא אִשְׁתּוֹ:

פרק ב - משנה י

הַחֹכֵם שְׁאָסַר אֶת הָאִשָּׁה בְּנֹדָר עַל בַּעֲלָהּ, הָרִי זֶה לֹא יִשְׁאַנָּה. מֵאַנָּה, אוֹ שְׁחַלְצָה בְּפָנָיו, יִשְׁאַנָּה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא בֵּית דִּין. וְכֵלֶן שֶׁהָיוּ **[מב]** לָהֶם נָשִׁים, וּמְתוֹ **[מג]**, מִתְּרוֹת לְנִשְׂאָ לָהֶם. וְכֵלֶן שֶׁנִּשְׂאוּ לְאַחֵרִים וְנִתְגַּרְשׁוּ אוֹ שֶׁנִּתְאַלְּמְנוּ, מִתְּרוֹת לְנִשְׂאָ לָהֶן. וְכֵלֶן מִתְּרוֹת לְבָנֵיהֶם **[מה]** אוֹ לְאַחֵיהֶן:

פרק ג

פרק ג - משנה א

אַרְבַּעַת אַחִין **[א]**, שְׁנַיִם מֵהֶן נִשְׂוֵאִים שְׁתֵּי אַחִיוֹת **[ב]**, וּמְתוֹ הַנִּשְׂוֵאִים אֶת הָאַחִיוֹת, הָרִי אֵלֶּן חוֹלְצוֹת וְלֹא מִתְּיַבְּמוֹת. וְאִם קָדְמוּ וְכִנְסוּ, יוֹצִיאוּ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים יְקִימוּ, וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים יוֹצִיאוּ:

פרק ג - משנה ב

הִיָּתָה אַחַת **[ד]** מֵהֶן אֲסוּרָה עַל הָאֶחָד אֲסוּר עֲרוּהָ, אֲסוּר בָּהּ וּמִתְּרָ בְּאַחֹתָהּ, וְהַשְּׁנַיִם אֲסוּר בְּשִׁתְּיָהֶן **[ה]** אֲסוּר מִצָּוָה **[ו]** וְאֲסוּר קִדְשָׁהּ, חוֹלְצָת וְלֹא מִתְּיַבְּמַת:

פרק ג - משנה ג

הִיָּתָה אַחַת **[ז]** מֵהֶן אֲסוּרָה עַל זֶה אֲסוּר עֲרוּהָ, וְהַשְּׁנַיִם אֲסוּרָה עַל זֶה

אסור ערוה, האסורה לזה מתרת לזה, והאסורה לזה מתרת לזה. וזו {ח} היא שאמרו, אחותה פשהיא יבמתה, או חולצת או מתנבמת:

פרק ג - משנה ד

שלשה אחין, שנים מהן נשואין שתי אחיות, או אשה ובתה {ט}, או אשה ובת בתה, או אשה ובת בנה, הרי {י} אלו חולצות ולא מתנבמות. ורבי שמעון פוטר. היתה אחת {יב} מהן אסורה עליו אסור ערוה, אסור בה ומת ב אחותה. אסור מצנה או אסור קדשה, חולצות {יג} ולא מתנבמות:

פרק ג - משנה ה

שלשה אחין, שנים מהם נשואים שתי אחיות, ואחד מפנה, מת אחד מבעלי אחיות, ועשה בה מפנה מאמר, ואחר כד מת אחיו השני, בית שמאי אומרים, אשתו עמו, והלה תצא משום אחות אשה. ובית הלל אומרים, מוציא את אשתו בגט ובחליצה, ואשת אחיו בחליצה. זו היא {יז} שאמרו, אוי לו {יח} על אשתו ואוי לו על אשת אחיו:

פרק ג - משנה ו

שלשה אחין, שנים מהן נשואים שתי אחיות, ואחד נשוי נכרית, מת אחד מבעלי אחיות, וכנס נשוי נכרית את אשתו, ומת, הראשונה {יט} יוצאה משום אחות אשה, ושניה משום צרתה. עשה בה מאמר, ומת, נכרית חולצת ולא מתנבמת. שלשה אחים, שנים מהם נשואים שתי אחיות, ואחד נשוי נכרית, מת הנשוי נכרית, וכנס אחד מבעלי אחיות את אשתו, ומת, הראשונה {כא} יוצאה משום אחות אשה, ושניה משום צרתה. עשה בה מאמר, ומת, נכרית חולצת ולא מתנבמת:

פרק ג - משנה ז

שְׁלֹשָׁה אַחִים, שְׁנַיִם מֵהֶן נְשׂוּאִים שְׁתֵּי אַחִיוֹת, וְאֶחָד נְשׂוּי נְכָרִית, מִת אֶחָד מִבְּעָלֵי אַחִיוֹת, וְכַנֵּס נְשׂוּי נְכָרִית אֶת אִשְׁתּוֹ, וּמֵתָה אִשְׁתּוֹ שֶׁל שְׁנִי, וְאַחַר כֵּן מִת נְשׂוּי נְכָרִית, הָרִי זוֹ אֶסוּרָה עָלָיו עוֹלָמִית, הוֹאִיל וְנֶאֱסָרָה עָלָיו שְׁעָה אַחַת. שְׁלֹשָׁה אַחִים, שְׁנַיִם מֵהֶן נְשׂוּאִין שְׁתֵּי אַחִיוֹת, וְאֶחָד נְשׂוּי נְכָרִית, גֵּרַשׁ אֶחָד מִבְּעָלֵי אַחִיוֹת אֶת אִשְׁתּוֹ, וּמִת **{כג}** נְשׂוּי נְכָרִית, וּכְנָסָה הַמְּגֵרֶשׁ, וּמֵת, זוֹ הִיא שְׁאֲמָרוֹ, וְכֵלֶן שְׁמֵתוֹ אוֹ נִתְּגַרְשׁוֹ, צְרוּתֵיהֶן מִתְּרוֹת:

פרק ג - משנה ח

וְכֵלֶן שֶׁהָיוּ בָּהֶן קְדוּשִׁין אוֹ גְרוּשִׁין בְּסִפְקָא, הָרִי אֵלּוֹ צְרוּת, חוֹלְצוֹת וְלֹא מִתְּנַבְּמוֹת. כִּי־צַד סִפְקָא קְדוּשִׁין, זָרַק לָהּ קְדוּשִׁין, סִפְקָא קְרוֹב לוֹ סִפְקָא קְרוֹב לָהּ, זֶהוּ סִפְקָא קְדוּשִׁין **{כה}**. סִפְקָא גְרוּשִׁין **{כו}**, כָּתַב בְּכַתֵּב יָדוֹ וְאִין עָלָיו עֲדִים, יֵשׁ עָלָיו עֲדִים וְאִין בּוֹ זָמֵן, יֵשׁ בּוֹ זָמֵן וְאִין בּוֹ אֶלָּא עַד אֶחָד, זֶהוּ סִפְקָא גְרוּשִׁין:

פרק ג - משנה ט

שְׁלֹשָׁה אַחִין נְשׂוּאִין **{כז}** שְׁלֹשׁ נְכָרִיוֹת, וּמֵת אֶחָד מֵהֶן, וְעָשָׂה בָּהּ הַשְׁנִי מֵאֲמָר, וּמֵת, הָרִי אֵלּוֹ חוֹלְצוֹת וְלֹא מִתְּנַבְּמוֹת, שְׁנֵאֲמָר (דְּבָרִים כה), וּמֵת אֶחָד מֵהֶם יְבָמָה יָבֵא עָלֶיהָ, שְׁעָלֶיהָ זָקַת יָבָם אֶחָד, וְלֹא שְׁעָלֶיהָ זָקַת שְׁנֵי יְבָמִין. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, מִיָּבָם לֹא־זוֹ שִׁירְצָה, וְחוֹלֵץ לַשְּׁנִיָּה. שְׁנֵי אַחִין נְשׂוּאִין לְשְׁתֵּי אַחִיוֹת, וּמֵת אֶחָד מֵהֶן, וְאַחַר כֵּן מֵתָה אִשְׁתּוֹ שֶׁל שְׁנִי, הָרִי זוֹ אֶסוּרָה עָלָיו עוֹלָמִית, הוֹאִיל וְנֶאֱסָרָה עָלָיו שְׁעָה אַחַת:

פרק ג - משנה י

שְׁנַיִם שֶׁקָדְשׁוּ שְׁתֵּי נָשִׁים, וּבִשְׁעַת כְּנִיסַתָּן לַחֲפָה הִחְלִיפוּ **[כט]** אֶת שֵׁל זֶה לָזֶה, וְאֶת שֵׁל זֶה לָזֶה, הָרִי אֵלּוּ חֲבִיבִים מִשׁוּם אֲשֶׁת אִישׁ. הָיָה אַחִין, מִשׁוּם אֲשֶׁת אַח. וְאִם הָיָה אֶחָיוֹת, מִשׁוּם אִשָּׁה אֶל אַחֻוֹתָהּ. וְאִם הָיָה נָדוֹת, מִשׁוּם נָדָה. וּמִפְּרִישֵׁינָן אוֹתָן שְׁלֶשָׁה חֲדָשִׁים, שְׁמָא מְעַבְרוֹת הֵן. וְאִם הָיָה קִטְנוֹת שְׂאִינָן רְאוּיוֹת לֵילָד, מִחֲזִירֵין אוֹתָן מִיָּד. וְאִם הָיָה כְּהֵנוֹת, נִפְסְלוּ מִן הַתְּרוּמָה:

פרק ד

פרק ד - משנה א

הַחוּלְצֵ לִיבְמֵתוֹ, וְנִמְצְאָת **[א]** מְעַבְּרַת וְיִלְדָה, בְּזִמְן שֶׁהוֹלֵד שֶׁל קִימָא, הוּא מִתֵּר בְּקִרְוּבוֹתֶיהָ, וְהִיא מִתְּרַת בְּקִרְוֹבֵיו, וְלֹא פְסָלָהּ מִן הַכְּהֻנָּה. אֵין הוֹלֵד שֶׁל קִימָא, הוּא אֶסוּר **[ב]** בְּקִרְוּבוֹתֶיהָ, וְהִיא אֶסוּרָה בְּקִרְוֹבֵיו, וּפְסָלָהּ מִן הַכְּהֻנָּה:

פרק ד - משנה ב

הַכּוֹנֵס אֶת יְבָמָתוֹ, וְנִמְצְאָת מְעַבְּרַת וְיִלְדָה, בְּזִמְן שֶׁהוֹלֵד שֶׁל קִימָא, יוֹצֵיא וְחֲבִיבֵין בְּקִרְבּוֹ. וְאִם אֵין הוֹלֵד שֶׁל קִימָא, יִקְיִם. סָפֵק בְּן תִּשְׁעָה לְרֵאשׁוֹן, סָפֵק בְּן שְׁבַעַה לְאַחֲרוֹן, יוֹצֵיא וְהוֹלֵד כָּשֶׁר, וְחֲבִיבֵין בְּאֶשֶׁם תְּלוּי **[ג]**:

פרק ד - משנה ג

שומרת יבם שנפלו לה נכסים, מודים בית שמאי ובית הלל שמוכרת, ונותנת, וקזים. מיתה, מה יעשו בכתבתה ובנכסים הנכנסים ויוצאין עמה, בית שמאי אומרים, יחלקו יורשי {ז} הבעל עם יורשי האב {ח}. ובית הלל אומרים, נכסים בחזקתו, כתבה בחזקת יורשי הבעל, נכסים הנכנסים ויוצאים עמה בחזקת יורשי האב:

פרק ד - משנה ד

כנסה {י}, הרי היא כאשתו לכל דבר, ובלבד {יא} שתהא כתבתה על נכסי בעלה הראשון:

פרק ד - משנה ה

מצוה בגדול ליבם. לא רצה {יג}, מהלכין על כל האחיו. לא רצו, חוזרין אצל גדול ואומרים לו, עליך מצוה, או חלץ או יבם:

פרק ד - משנה ו

תלה בקטן עד שיגדיל {יד}, או בגדול עד שיבא ממדינת הים, או בחרש, או בשוטה, אין שומעין לו, אלא אומרים לו, עליך מצוה, או חלץ או יבם:

פרק ד - משנה ז

החולץ ליבמתו, הרי הוא כאחד מן האחין לנחלה. ואם יש שם אב [טו], נכסים של אב. הפונס את ליבמתו, זכה בנכסים של אחיו. רבי יהודה אומר, בין קדו ובין קדו, אם יש שם אב, נכסים של אב. החולץ ליבמתו, הוא אסור בקרובותיה, והיא אסורה בקרוביו. הוא אסור באמה, ובאם אמה, ובאם אביה, ובבתה, ובבת בתה, ובבת בנה, ובאחותה בזמן שהיא קיימת. והאחין מתרין. והיא אסורה באביו, ובאבי אביו [טז], ובבנו, ובבן בנו, באחיו, ובבן אחיו. מתר אדם בקרובת צרת חלוצתו, ואסור בצרת קרובת חלוצתו:

פרק ד - משנה ח

החולץ ליבמתו, ונשא אחיו את אחותה, ומת, חולצת ולא מתיבמת. וכן המגרש את אשתו, ונשא אחיו את אחותה, ומת, הרי זו פטורה מן החליצה ומן היבום:

פרק ד - משנה ט

שומרת יבם שקדש [יח] אחיו את אחותה, משום רבי יהודה בן בתירא אמרו, אומרים לו, המתן עד שיעשה אחיך הגדול [יט] מעשה. חלץ לה אחיו, או כנסה, יכנס את אשתו. מתה היבמה, יכנס את אשתו. מת יבם, יוציא את אשתו בגט, ואשת אחיו בחליצה [כ]:

פרק ד - משנה י

היבמה לא תחלץ ולא תתניבם, עד שיש לה שלשה חדשים. וכן כל שאר הנשים לא יתארו ולא ינשאו, עד שיהיו להן שלשה חדשים. אחד בתולות [כב] ואחד בעולות, אחד גרושות ואחד אלמנות, אחד נשואות

וְאֶחָד אֲרוֹסוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, הַנְּשׂוּאוֹת יִתְאַרְסוּ, וְהָאֲרוֹסוֹת יִנְשְׂאוּ,
חוּץ מִן הָאֲרוֹסוֹת שֶׁבִּיהוּדָה, מִפְּנֵי שֶׁלְּבֹבוֹ גָּס בָּהּ. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, כָּל הַנְּשִׂיִם
יִתְאַרְסוּ, חוּץ מִן הָאֵלֶּמְנָה, מִפְּנֵי הָאֲבוּל:

פרק ד - משנה יא

אֲרַבְעָה אַחִין נְשׂוּאִין אֲרַבַּע נָשִׁים, וְמֵתוּ **{כה}**, אִם רָצָה הַגְּדוֹל שְׁבָהֶם לְיָבֵם
אֶת כָּלן, הַרְשׂוֹת בְּגֵדוֹ. מִי שֶׁהָיָה נָשׂוּי לְשֵׁתֵי נָשִׁים, וְמֵת, בִּיְאֻתָּהּ אוֹ
חֲלִיצָתָהּ שֶׁל אַחַת מֵהֶן פּוֹטְרֵת צָרְתָּהּ. הַיְתָה אַחַת כְּשָׂרָה, וְאַחַת פְּסוּלָה,
אִם הָיָה חוּלְץ, חוּלְץ לְפִסּוּלָה. וְאִם הָיָה מֵיָבֵם, מֵיָבֵם לְכִשְׂרָה **{כז}**:

פרק ד - משנה יב

הַמְּחִזֵּיר גְרוּשָׁתוֹ, וְהַנּוֹשֵׂא חֲלוּצָתוֹ, וְהַנּוֹשֵׂא קְרוֹבַת חֲלוּצָתוֹ, יוֹצֵיא, וְהַנּוֹלֵד
מִמֶּזֶר, דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא. וְחֻכְמַיִם אוֹמְרִים, אֵין הַנּוֹלֵד מִמֶּזֶר. וּמוֹדִים **{ל}**
בְּנוֹשֵׂא קְרוֹבַת גְרוּשָׁתוֹ, שֶׁהַנּוֹלֵד מִמֶּזֶר:

פרק ד - משנה יג

אֵינְהוּ מִמֶּזֶר, כָּל שֶׁאֵר בְּשָׂר שֶׁהוּא בְּלֹא יָבֵא **{לא}** דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא. שְׁמַעוֹן
הַתִּימְנִי אוֹמֵר, כָּל שֶׁחִיבִין עָלָיו כְּרַת בְּיַדֵּי שְׂמִיִם. וְהִלְכָה כְּדְבָרָיו. רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, כָּל שֶׁחִיבִים עָלָיו מֵיַתַּת בַּיִת דִּין. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן עֲזַאי,
מְצֵאתִי מְגִלַת יַחֲסִין בִּירוּשָׁלַיִם וְכָתוּב בָּהּ, אִישׁ פְּלוֹנִי מִמֶּזֶר מְאַשֵׁת אִישׁ
{לב}, לְקַיִם דְּבָרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ **{לה}**. אֲשֶׁתּוֹ שְׂמֵתָהּ, מֵתָר בְּאַחוּתָהּ. גְּרִשָּׁה
וְמֵתָהּ, מֵתָר בְּאַחוּתָהּ. נְשֵׂאת לְאַחַר וְמֵתָהּ, מֵתָר בְּאַחוּתָהּ. יָבֵמְתוּ **{לז}**
שְׂמֵתָהּ, מֵתָר בְּאַחוּתָהּ. חֲלָץ לָהּ וְמֵתָהּ, מֵתָר בְּאַחוּתָהּ:

פרק ה - משנה א

רָבֵן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, אֵין גֵּט אַחַר גֵּט, וְלֹא מֵאֲמַר אַחַר מֵאֲמַר, וְלֹא בְעִילָה אַחַר בְּעִילָה, וְלֹא חֲלִיצָה אַחַר חֲלִיצָה. וְחַכְמִים אוֹמְרִים, יֵשׁ גֵּט [א] אַחַר גֵּט, וְיֵשׁ מֵאֲמַר אַחַר מֵאֲמַר, אָבֵל לֹא אַחַר בְּעִילָה וְלֹא אַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם:

פרק ה - משנה ב

כִּיצַד. עָשָׂה מֵאֲמַר בִּיבְמוֹתוֹ, וְנָתַן לָהּ גֵּט, צָרִיכָה הַיְמָנוּ חֲלִיצָה. עָשָׂה מֵאֲמַר וְחֲלִיצָה, צָרִיכָה הַיְמָנוּ גֵּט. עָשָׂה מֵאֲמַר וּבְעַל, הָרִי זֶה כְּמִצְוֹתָהּ [ג]:

פרק ה - משנה ג

נָתַן גֵּט וְעָשָׂה מֵאֲמַר, צָרִיכָה גֵּט וְחֲלִיצָה. נָתַן גֵּט וּבְעַל, צָרִיכָה גֵּט וְחֲלִיצָה. נָתַן גֵּט וְחָלַץ, אֵין אַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם. חָלַץ [ו] וְעָשָׂה מֵאֲמַר, נָתַן גֵּט, וּבְעַל, אוּ בְעַל [ז] וְעָשָׂה מֵאֲמַר, נָתַן גֵּט וְחָלַץ, אֵין אַחַר חֲלִיצָה [ח] כְּלוּם. אַחַת יִבְמָה אַחַת לְיָבָם אַחַד, וְאַחַת שְׁתֵּי יִבְמוֹת לְיָבָם אַחַד:

פרק ה - משנה ד

כיצד [י]. עשה מאמר בזו ומאמר בזו, צריכות שני גטין [יא] וחליצה. מאמר בזו וגט בזו, צריכה גט וחליצה. מאמר בזו ובעל את זו, צריכות שני גטין וחליצה [יב]. מאמר בזו וחלץ לזו, הראשונה צריכה גט. גט לזו וגט לזו, צריכות הימנו חליצה [יג]. גט לזו ובעל את זו, צריכה גט וחליצה. גט לזו ומאמר בזו, צריכה גט וחליצה. גט לזו וחלץ לזו, אין אחר חליצה כלום:

פרק ה - משנה ה

חלץ וחלץ, או חלץ ועשה מאמר, נתן גט ובעל, או בעל ובעל, או בעל ועשה מאמר, נתן גט וחלץ, אין אחר חליצה כלום, בין יבם אחד לשתי יבמות, בין שני יבמין [טו] ליבמה אחת:

פרק ה - משנה ו

חלץ ועשה מאמר, נתן גט ובעל, או בעל ועשה מאמר, ונתן גט וחלץ, אין אחר חליצה כלום, בין בתחלה, בין באמצע, בין בסוף. והבעילה, בזמן שהיא בתחלה, אין אחריה כלום. באמצע ובסוף, יש אחריה כלום. רבי נחמיה אומר, אחת בעילה [יט] ואחת חליצה, בין בתחלה, בין באמצע, בין בסוף, אין אחריה כלום:

פרק ו

פרק ו - משנה א

הבא על יבמתו, בין בשוגג, בין במזיד, בין באנס [ב], בין ברצון [ג], אפלו הוא שוגג והיא מזידה, הוא מזיד והיא שוגגת, הוא אנוס והיא לא אנוסה [ד], היא אנוסה והוא לא אנוס, אחד המערה ואחד הגומר, קנה [ה], ולא חלק בין ביאה לביאה:

פרק ו - משנה ב

וכן הבא על אחת מכל העריות [ז] שבתורה, או פסולות, כגון אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישראל, בת ישראל לממזר ולנתין, פסל. ולא חלק בין ביאה לביאה:

פרק ו - משנה ג

אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, מן הארוסין לא יאכלו בתרומה. רבי אליעזר ורבי שמעון מכשירין. נתארמלו או נתגרשו, מן הנשואין פסולות, מן הארוסין פשרות:

פרק ו - משנה ד

כהן גדול לא ישא אלמנה, בין אלמנה מן הארוסין [יא], בין אלמנה מן הנשואין, ולא ישא את הבוגרת [יג]. רבי אליעזר ורבי שמעון מכשירין [יד] בבוגרת. לא ישא את מכת עץ. ארס את האלמנה, ונתמנה להיות כהן גדול, יכנס [טו]. ומעשה ביהושע בן גמלא שקדש את מרתא בת ביתוס, ומנהו המלך להיות כהן גדול, וכנסה. שומרת יבם שנפלה לפני כהן הדיוט, ונתמנה להיות כהן גדול, אף על פי שעשה בה מאמר, הרי זה לא יכנס [טז]. כהן גדול שמת אחיו, חולץ [יז] ולא מיבם:

פרק ו - משנה ה

כֹּהֵן הַדְּיוֹט לֹא יִשָּׂא אֵילוֹנִית, אֶלָּא אִם כֹּן יֵשׁ לוֹ אִשָּׁה וּבָנִים **[יט]**. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִף עַל פִּי שְׂיֵשׁ לוֹ אִשָּׁה וּבָנִים, לֹא יִשָּׂא אֵילוֹנִית, שֶׁהִיא זֹנָה **[כ]** הָאֲמוּנָה בְּתוֹרָה. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים, אִין זֹנָה אֶלָּא גִיּוֹרֵת וּמְשַׁחֲרֶרֶת **[כא]** וְשׁוֹנְבְּעָלָה בְּעִילַת זְנוּת:

פרק ו - משנה ו

לֹא יִבְטֹל אָדָם מִפְרִיָּה וּרְבִיָּה, אֶלָּא אִם כֹּן יֵשׁ לוֹ בָּנִים. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים, שְׁנֵי זְכָרִים. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים, זָכָר וּנְקֵבָה, שְׁנַאֲמַר, (בְּרֵאשִׁית ה) זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם **[כג]**. נִשָּׂא אִשָּׁה, וְשָׁהָ עִמָּה עֶשֶׂר שָׁנִים, וְלֹא יִלְדָה, אִינוּ רִשָּׁאֵי לְבָטֹל. גְּרָשָׁה, מִתְּנַת לְנִשְׂאָ לְאַחַר **[כז]**. וְרִשָּׁאֵי הַשְּׁנֵי לְשָׁהוֹת עִמָּה עֶשֶׂר שָׁנִים. וְאִם הִפִּילָהּ, מוֹנָה מִשְׁעָה שֶׁהִפִּילָהּ. הָאִישׁ מְצוּהָ עַל פְּרִיָּה וּרְבִיָּה, אֲבָל לֹא הָאִשָּׁה. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָא אוֹמֵר, עַל שְׁנֵיהֶם הוּא אוֹמֵר (בְּרֵאשִׁית א), וַיִּבְרָךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ:

פרק ז

פרק ז - משנה א

אֲלֻמָּנָה לִכְהֵן גָּדוֹל, גְּרוּשָׁה וְחִלוּצָה לִכְהֵן הַדְּיוֹט, הַכְּנִיסָה לוֹ עִבְדֵי מְלוּג וְעִבְדֵי צֹאן בְּרִזָּל, עִבְדֵי מְלוּג לֹא יֵאָכְלוּ בְּתְרוּמָה, עִבְדֵי צֹאן בְּרִזָּל יֵאָכְלוּ. וְאֵלוּ הֵן עִבְדֵי מְלוּג, אִם מֵתוּ, מֵתוּ לָהּ, וְאִם הוֹתִירוּ, הוֹתִירוּ לָהּ. אִף עַל פִּי שֶׁהוּא חָיָב בְּמִזְוֹנוֹתָן, הָרִי אֵלוּ לֹא יֵאָכְלוּ בְּתְרוּמָה. וְאֵלוּ הֵן עִבְדֵי צֹאן

בְּרָזֶל, אִם מִתּוֹ, מִתּוֹ לוֹ, וְאִם הוֹתִירוּ, הוֹתִירוּ לוֹ. הוֹאִיל וְהוּא חֵיב
בְּאַחֲרֵי־וֹתוֹ, הָרִי אֱלוֹ יֹאכְלוּ בְּתֵרוֹמָה:

פרק ז - משנה ב

בֵּית יִשְׂרָאֵל שְׁנִסְתָּ לְכַהֵן וְהִכְנִיסָה לוֹ עֲבָדִים, בֵּין עֲבָדֵי מְלוּג, בֵּין עֲבָדֵי צֹאן
בְּרָזֶל, הָרִי אֱלוֹ יֹאכְלוּ בְּתֵרוֹמָה. וּבֵית כְּהֵן שְׁנִסְתָּ לְיִשְׂרָאֵל, וְהִכְנִיסָה לוֹ, בֵּין
עֲבָדֵי מְלוּג, בֵּין עֲבָדֵי צֹאן בְּרָזֶל, הָרִי אֱלוֹ לֹא יֹאכְלוּ בְּתֵרוֹמָה:

פרק ז - משנה ג

בֵּית יִשְׂרָאֵל שְׁנִסְתָּ לְכַהֵן, וּמֵת, וְהִנִּיחָה מְעַבְרָתָּ, לֹא יֹאכְלוּ עֲבָדֶיהָ בְּתֵרוֹמָה,
מִפְּנֵי חִלְקוֹ שֶׁל עֵבֶר, שֶׁהָעֵבֶר פּוֹסֵל וְאֵינוֹ מְאָכִיל, דְּבָרֵי רַבִּי יוֹסִי. אָמְרוּ לוֹ,
מֵאַחֵר שֶׁהֵעֲדָתָּ לָנוּ עַל בֵּית יִשְׂרָאֵל לְכַהֵן, אָף בֵּית כְּהֵן לְכַהֵן, וּמֵת, וְהִנִּיחָה
מְעַבְרָתָּ, לֹא יֹאכְלוּ עֲבָדֶיהָ בְּתֵרוֹמָה, מִפְּנֵי חִלְקוֹ שֶׁל עֵבֶר:

פרק ז - משנה ד

הָעֵבֶר, וְהִיבָּס, וְהֶאֱרוֹסִין, וְהַחֲרֹשׁ, וּבֶן תִּשְׁעַ שְׁנַיִם וַיּוֹם אֶחָד, פּוֹסְלִין וְלֹא
מְאָכִילִין. סָפֵק שֶׁהוּא **[ז]** בֶּן תִּשְׁעַ שְׁנַיִם וַיּוֹם אֶחָד סָפֵק שֶׁאֵינוֹ, סָפֵק הֵבִיא
שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת סָפֵק שֶׁלֹּא הֵבִיא, נֶפֶל הַבַּיִת עָלָיו וְעַל בֵּית אָחִיו וְאִין יָדוּעַ אִי
זֶה מֵת רֵאשׁוֹן, צָרְתָּה חוֹלְצָת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת:

פרק ז - משנה ה

הַאֹנֶס, וְהַמִּפְתָּה, וְהַשׁוֹטָה **{יב}**, לֹא פוֹסְלִים וְלֹא מֵאֲכִילִים **{יג}**. וְאִם **{יד}** אֵינָם רְאוּיִין לְבֹא בְּיִשְׂרָאֵל, הֲרִי אֵלוֹ פוֹסְלִין. כִּי־צַד, יִשְׂרָאֵל שָׁבָא עַל בֵּית כְּהֹן, תֹּאכַל בְּתֵרוּמָה. עֵבֶרָה **{טו}**, לֹא תֹאכַל בְּתֵרוּמָה. נִחְתָּדָּ הָעֶבֶר בְּמַעֲיָה, תֹּאכַל. כְּהֹן שָׁבָא עַל בֵּית יִשְׂרָאֵל, לֹא תֹאכַל בְּתֵרוּמָה. עֵבֶרָה, לֹא תֹאכַל. יִלְדָה, תֹּאכַל **{טז}**. נִמְצָא כַחוֹ שֶׁל בֶּן גְּדוֹל מִשָּׁל אָב. הָעֶבֶד פוֹסֵל **{יז}** מִשׁוּם בִּיאָה, וְאֵינוֹ פוֹסֵל מִשׁוּם זָרַע. כִּי־צַד, בֵּית יִשְׂרָאֵל לְכֹהֵן, בֵּית כְּהֹן לְיִשְׂרָאֵל, וְיִלְדָה הַיְמָנוֹ בֶּן, וְהִלְדָּ הַבֶּן וְנִכְבָּשׁ עַל הַשְּׂפָחָה, וְיִלְדָה הַיְמָנוֹ בֶּן, הֲרִי זֶה עֶבֶד. הֵי־תָה אִם אָבִיו בֵּית יִשְׂרָאֵל לְכֹהֵן **{יט}** לֹא תֹאכַל בְּתֵרוּמָה. בֵּית כְּהֹן לְיִשְׂרָאֵל, תֹּאכַל בְּתֵרוּמָה. מִמְזֹר פוֹסֵל **{כ}** וּמֵאֲכִיל. כִּי־צַד, בֵּית יִשְׂרָאֵל לְכֹהֵן, וּבֵית כְּהֹן לְיִשְׂרָאֵל, וְיִלְדָה הַיְמָנוֹ בֵּית, וְהִלְכָה הַבֵּית וְנִשְׂאֵת לְעֶבֶד, אוֹ לְגוֹי, וְיִלְדָה הַיְמָנוֹ בֶּן, הֲרִי זֶה מִמְזֹר **{כא}**. הֵי־תָה אִם אָמוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְכֹהֵן, תֹּאכַל בְּתֵרוּמָה. בֵּית כְּהֹן לְיִשְׂרָאֵל, לֹא תֹאכַל בְּתֵרוּמָה:

פרק ז - משנה ו

כְּהֹן גְּדוֹל פְּעָמִים שְׁהוּא פוֹסֵל. כִּי־צַד, בֵּית כְּהֹן לְיִשְׂרָאֵל, וְיִלְדָה הַיְמָנוֹ בֵּית, וְהִלְכָה הַבֵּית וְנִסֵּת לְכֹהֵן, וְיִלְדָה הַיְמָנוֹ בֶּן, הֲרִי זֶה רְאוּי לְהִיּוֹת כְּהֹן גְּדוֹל עוֹמֵד וּמִשְׁמֵשׁ עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ, מֵאֲכִיל אֶת אָמוֹ **{כב}** וּפוֹסֵל אֶת אִם אָמוֹ, וְזֹאת אוֹמְרָת, לֹא כִבְנֵי כְּהֹן גְּדוֹל, שְׁהוּא פוֹסְלֵנִי מִן הַתֵּרוּמָה:

פרק ח

פרק ח - משנה א

הָעֶרֶל וְכֹל הַטְּמְאִים **{ב}**, לֹא יֹאכְלוּ בְּתֵרוּמָה. נִשְׁיֵהוּ וְעִבְדֵיהֶן, יֹאכְלוּ בְּתֵרוּמָה. פְּצוּעַ דָּפָא וּכְרוֹת שְׂפָכָה, הֵן וְעִבְדֵיהֶן יֹאכְלוּ, וְנִשְׁיֵהוּ לֹא יֹאכְלוּ. וְאִם לֹא יִדְעָה מִשְׁנַעֲשֵׂה פְּצוּעַ דָּפָא וּכְרוֹת שְׂפָכָה, הֲרִי אֵלוֹ **{ד}** יֹאכְלוּ:

פרק ח - משנה ב

אִיזְהוּ פְּצוּעַ דְּכָא, כּל שֶׁנִּפְצָעוּ הַבְּיָצִים שָׁלוּ, וְאָפְלוּ אַחַת מֵהֶן. וּכְרוֹת שְׂפָכָה, כּל שֶׁנִּכְרַת הַגִּיד. וְאִם נִשְׁתַּיֵּר מִהֶעֱטָרָה אָפְלוּ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה, כָּשֶׁר. פְּצוּעַ דְּכָא וּכְרוֹת שְׂפָכָה, מִתְּרִין בְּגִיּוֹרֵת (ה) וּמִשְׁחַרְרֵת, וְאִינּוּ אֲסוּרִין אֲלֵא מִלְּבַא בְּקַהֲל, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים כג), לֹא יָבֹא פְּצוּעַ דְּכָא וּכְרוֹת שְׂפָכָה בְּקַהֲל ה':

פרק ח - משנה ג

עֲמוּנֵי וּמוֹאָבִי, אֲסוּרִים, וְאֲסוּרִין (ו) אֲסוּר עוֹלָם, אֲבָל נִקְבוּתֵיהֶם מִתְּרוֹת מִיָּד. מִצְרֵי וְאֲדוּמֵי אֵינָם אֲסוּרִים אֲלֵא עַד שְׁלֹשָׁה דוֹרוֹת, אֶחָד זְכָרִים וְאֶחָד נְקֻבוֹת (ז). רַבִּי שִׁמְעוֹן מִתִּיר אֶת הַנִּקְבוֹת מִיָּד. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, קַל וְחֹמֶר הַדְּבָרִים, וּמָה אִם בְּמָקוֹם שֶׁאֲסָר אֶת הַזְּכָרִים אֲסוּר עוֹלָם, הַתִּיר אֶת הַנִּקְבוֹת מִיָּד, מָקוֹם שֶׁלֹּא אֲסָר אֶת הַזְּכָרִים אֲלֵא עַד שְׁלֹשָׁה דוֹרוֹת, אֵינּוּ דִין שֶׁנִּתִּיר אֶת הַנִּקְבוֹת מִיָּד. אָמְרוּ לוֹ, אִם הִלְכָה נִקְבָּל, וְאִם לְדִין, יֵשׁ תְּשׁוּבָה. אָמַר לָהֶם, לֹא כִי, הִלְכָה אֲנִי אוֹמֵר (ט). מִמְּזִרִין (י) וּנְתִיבִין, אֲסוּרִין, וְאֲסוּרִין אֲסוּר עוֹלָם, אֶחָד זְכָרִים, וְאֶחָד נְקֻבוֹת:

פרק ח - משנה ד

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שִׁמְעֵתִי שֶׁהֶסְרִיס חוּלְצֵי, וְחוּלְצֵי לְאִשְׁתּוֹ, וְהֶסְרִיס לֹא חוּלְצֵי וְלֹא חוּלְצֵי לְאִשְׁתּוֹ, וְאִין לִי לְפָרֵשׁ. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, אֲנִי אֶפְרֵשׁ. סָרִיס אָדָם (יב) חוּלְצֵי וְחוּלְצֵי לְאִשְׁתּוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהֵיטָה לוֹ שְׁעַת הַכֶּשֶׁר. סָרִיס חֲמָה לֹא חוּלְצֵי וְלֹא חוּלְצֵי לְאִשְׁתּוֹ, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הֵיטָה לוֹ שְׁעַת הַכֶּשֶׁר (יג). רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר, לֹא כִי, אֲלֵא סָרִיס חֲמָה חוּלְצֵי, וְחוּלְצֵי לְאִשְׁתּוֹ, מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ לוֹ רְפוּאָה. סָרִיס אָדָם לֹא חוּלְצֵי וְלֹא חוּלְצֵי לְאִשְׁתּוֹ, מִפְּנֵי שֶׁאִין לוֹ רְפוּאָה. הַעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בִּתְרִיא עַל בֶּן מְגוּסַת שֶׁהָיָה בִירוּשָׁלַיִם סָרִיס אָדָם, וַיָּבִמוּ אֶת אִשְׁתּוֹ, לְקִיָּם (יד) דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא:

פרק ח - משנה ה

הסריס לא חולץ ולא מיבם. וכן אילונית לא חולצת ולא מתנבמת. הסריס שחלץ ליבמתו, לא פסקה **יח**. בעלה, פסקה, מפני שהיא בעילת זנות **יט**. וכן אילונית שחלצו לה אחיו, לא פסקה. בעלה, פסקה, מפני שבעילתה זנות:

פרק ח - משנה ו

סריס חמה כהן שנשא בת ישראל, מאכילה בתרומה **כא**. רבי יוסי ורבי שמעון אומרים, אנדרוגינוס **כב** כהן שנשא בת ישראל, מאכילה בתרומה. רבי יהודה אומר, טמטום שנקרע ונמצא זכר, לא יחלץ, מפני שהוא כסריס. אנדרוגינוס נושא, אבל לא נשא. רבי אליעזר אומר, אנדרוגינוס חגיבים עליו סקילה, כזכר:

פרק ט

פרק ט - משנה א

יש מתרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן, מתרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן, מתרות לאלו ולאילו, ואסורות לאלו ולאילו. ואלו מתרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן, כהן הדיוט שנשא את האלמנה ויש לו אח כהן גדול, חלל **א** שנשא כשרה ויש לו אח כשר, ישראל שנשא בת ישראל ויש לו אח ממזר, ממזר שנשא ממזרת ויש לו אח ישראל, מתרות

פרק ט - משנה ב

וְאֵלּוּ מִתְּרוֹת לְיִבְמֵיהֶן וְאִסּוּרוֹת לְבַעְלֵיהֶן. כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁקִּדַּשׁ [ב] אֶת הָאֱלֻמְנָה וַיֵּשׁ לוֹ אִחַּ כֹּהֵן הַדְּיוּט, כָּשֶׁר שֶׁנִּשְׂא חֲלָלָה וַיֵּשׁ לוֹ אִחַּ חֲלָל, יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּשְׂא מִמְּזֻרָת וַיֵּשׁ לוֹ אִחַּ מִמְּזֻר, מִמְּזֻר שֶׁנִּשְׂא בֵּת יִשְׂרָאֵל וַיֵּשׁ לוֹ אִחַּ יִשְׂרָאֵל, מִתְּרוֹת לְיִבְמֵיהֶן וְאִסּוּרוֹת לְבַעְלֵיהֶן. אִסּוּרוֹת לְאֵלּוּ וְלֵאֵלּוּ, כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁנִּשְׂא אֶת הָאֱלֻמְנָה וַיֵּשׁ לוֹ אִחַּ כֹּהֵן גָּדוֹל אוֹ כֹּהֵן הַדְּיוּט, כָּשֶׁר שֶׁנִּשְׂא חֲלָלָה וַיֵּשׁ לוֹ אִחַּ כָּשֶׁר, יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּשְׂא מִמְּזֻרָת וַיֵּשׁ לוֹ אִחַּ יִשְׂרָאֵל, מִמְּזֻר שֶׁנִּשְׂא בֵּת יִשְׂרָאֵל וַיֵּשׁ לוֹ אִחַּ מִמְּזֻר, אִסּוּרוֹת לְאֵלּוּ וְלֵאֵלּוּ. וְשָׂאָר [ג] כָּל הַנָּשִׁים, מִתְּרוֹת לְבַעְלֵיהֶן וְלְיִבְמֵיהֶן :

פרק ט - משנה ג

שְׁנִיּוֹת מִדְּבָרֵי סוּפְרִים, שְׁנִיָּה לְבַעַל וְלֹא שְׁנִיָּה לְיִבְמָה, אִסּוּרָה לְבַעַל וּמִתְּרוֹת לְיִבְמָה. שְׁנִיָּה לְיִבְמָה וְלֹא שְׁנִיָּה לְבַעַל, אִסּוּרָה לְיִבְמָה וּמִתְּרוֹת לְבַעַל. שְׁנִיָּה לְזָה וְלְזָה, אִסּוּרָה לְזָה וְלְזָה. אֵין לָהּ לֹא כְּתֻבָּה, וְלֹא פְרוֹת, וְלֹא מְזוֹנוֹת, וְלֹא בְלָאוֹת, וְהוֹלֵד כָּשֶׁר [י], וְכוּפִין [יא] אוֹתוֹ לְהוֹצִיא. אֱלֻמְנָה לְכֹהֵן גָּדוֹל, גְּרוּשָׁה וְחִלוּצָה לְכֹהֵן הַדְּיוּט, מִמְּזֻרָת וּנְתִינָה לְיִשְׂרָאֵל, בֵּת יִשְׂרָאֵל לְנִתִּין וּלְמִמְזֻר, יֵשׁ לָהּ לְיִבְמָה כְּתֻבָּה :

פרק ט - משנה ד

בֵּת יִשְׂרָאֵל מֵאֲרֻסַּת לְכֹהֵן, מְעַבְרַת מִכֹּהֵן, שׁוֹמְרַת יָבָם לְכֹהֵן, וְכֹן בֵּת כֹּהֵן לְיִשְׂרָאֵל, לֹא תֹאכַל בְּתֵרוּמָה. בֵּת יִשְׂרָאֵל מֵאֲרֻסַּת לְלוֹי, מְעַבְרַת מְלוֹי, שׁוֹמְרַת יָבָם לְלוֹי, וְכֹן בֵּת לְלוֹי לְיִשְׂרָאֵל, לֹא תֹאכַל בְּמַעֲשֵׂר. בֵּת לְלוֹי מֵאֲרֻסַּת לְכֹהֵן, מְעַבְרַת מִכֹּהֵן, שׁוֹמְרַת יָבָם לְכֹהֵן, וְכֹן בֵּת כֹּהֵן לְלוֹי, לֹא תֹאכַל לֹא

פרק ט - משנה ה

בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּסְתָּ לְכַהֵן, תֹּאכַל בְּתֵרוּמָה. מֵת, וְלֹא הֵימְנוּ בֶן, תֹּאכַל בְּתֵרוּמָה. נִסְתָּ לְלוֹי, תֹּאכַל בַּמַּעֲשֵׂר. מֵת, וְלֹא הֵימְנוּ בֶן, תֹּאכַל בַּמַּעֲשֵׂר. נִסְתָּ לְיִשְׂרָאֵל, לֹא תֹאכַל לֹא בְּתֵרוּמָה, וְלֹא בַּמַּעֲשֵׂר. מֵת, וְלֹא הֵימְנוּ בֶן, לֹא תֹאכַל לֹא בְּתֵרוּמָה וְלֹא בַּמַּעֲשֵׂר. מֵת בְּנֵה מִיִּשְׂרָאֵל, תֹּאכַל **[יד]** בַּמַּעֲשֵׂר. מֵת בְּנֵה מְלוֹי, תֹּאכַל בְּתֵרוּמָה. מֵת בְּנֵה מְכַהֵן, לֹא תֹאכַל לֹא בְּתֵרוּמָה וְלֹא בַּמַּעֲשֵׂר :

פרק ט - משנה ו

בַּת כַּהֵן שֶׁנִּשְׂאֵת לְיִשְׂרָאֵל, לֹא תֹאכַל בְּתֵרוּמָה. מֵת וְלֹא הֵימְנוּ בֶן, לֹא תֹאכַל בְּתֵרוּמָה. נִשְׂאֵת לְלוֹי, תֹּאכַל בַּמַּעֲשֵׂר. מֵת, וְלֹא הֵימְנוּ בֶן, תֹּאכַל בַּמַּעֲשֵׂר. נִשְׂאֵת לְכַהֵן, תֹּאכַל בְּתֵרוּמָה. מֵת, וְלֹא הֵימְנוּ בֶן, תֹּאכַל בְּתֵרוּמָה. מֵת בְּנֵה מְכַהֵן, לֹא תֹאכַל בְּתֵרוּמָה. מֵת בְּנֵה מְלוֹי, לֹא תֹאכַל בַּמַּעֲשֵׂר. מֵת בְּנֵה מִיִּשְׂרָאֵל, חוּזְרֵת לְבֵית אָבִיהָ. וְעַל זֶה נֶאֱמַר (ויקרא כב), וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ כְּנַעֲנִיָּה מִלְּחָם אָבִיהָ תֹאכַל :

פרק י

פרק י - משנה א

האשה שהלך בעלה למדינת הים, ובאו ואמרו לה, מת בעלך, ונסת, ואחר
כך בא בעלה, תצא מזה ומזה, וצריכה גט מזה ומזה. ואין לה כתובה **ג**
ולא פרות **ד** ולא מזונות **ה** ולא בלאות, לא על זה ולא על זה. אם נטלה
מזה ומזה, תחזיר **ו**. והולד ממזר מזה ומזה. ולא זה וזה **ט** מטמאין
לה, ולא זה וזה זכאין לא במציאתה ולא במעשה ידיה, ולא בהפרת
נדריה. היתה בת ישראל, נפסלה מן הכהנה, ובת לוי מן המעשר, ובת כהן
מן התרומה. ואין יורשים של זה ויורשים של זה יורשים את כתבתה.
ואם מתו, אחיו של זה ואחיו של זה חולצין ולא מינבמין. רבי יוסי אומר
טו, כתבתה על נכסי בעלה הראשון. רבי אלעזר אומר, הראשון זכאי
במציאתה ובמעשה ידיה, ובהפרת נדריה. ורבי שמעון אומר, ביאתה או
חליצתה מאחיו של ראשון פוטרת צרתה, ואין הולד ממנו ממזר. ואם
נסת שלא ברשות, מתרת לחזר לו:

פרק י משנה ב

נסת על פי בית דין, תצא, ופטורה מן הקרבן. לא נסת על פי בית דין, תצא,
וחיבת בקרבן. יפה כח בית דין, שפוטרה מן הקרבן. הוריה בית דין לנשא,
והלכה וקלקלה **יח**, חיבת בקרבן, שלא התירוה אלא לנשא:

פרק י משנה ג

האשה שהלך בעלה ובנה **יט** למדינת הים, ובאו ואמרו לה, מת בעלך,
ואחר כך מת בנגד, ונשאת, ואחר כך אמרו לה **כ**, חלוף היו הדברים,
תצא, והולד ראשון ואחרון ממזר. אמרו לה, מת בנגד ואחר כך מת בעלך,
ונתנבמה, ואחר כך אמרו לה, חלוף היו הדברים, תצא, והולד ראשון
ואחרון **כא** ממזר **כב**. אמרו לה, מת בעלך, ונסת, ואחר כך אמרו לה,
קיים היה ומת, תצא **כג**, והולד ראשון **כד** ממזר, והאחרון **כה** אינו
ממזר. אמרו לה, מת בעלך, ונתקדשה, ואחר כך בא בעלה, מתרת לחזר
לו. אף על פי **כו** שנתן לה אחרון גט, לא פסלה מן הכהנה. את זו דרש
רבי אלעזר בן מתנא, ואשה גרושה מאישה (ויקרא כא), ולא מאיש שאינו
אישה:

פרק י משנה ד

מי שהלכה אשתו למדינת הים, ובאו ואמרו לו [כו], מתה אשתך, ונשא את אחותה, ואחר כך באת אשתו, מתרת לחזר לו. הוא מתר בקרובות שניה, ושניה מתרת [ל] בקרוביו. ואם מתה ראשונה, מתר [לא] בשניה. אמרו לו, מתה אשתך, ונשא את אחותה, ואחר כך אמרו לו, קימת היתה, ומתה, הולד ראשון ממזר, והאחרון אינו ממזר. רבי יוסי אומר, כל שפוסל על ידי אחרים, פוסל על ידי עצמו. וכל שאין פוסל על ידי אחרים, אינו פוסל על ידי עצמו:

פרק י משנה ה

אמרו לו, מתה אשתך, ונשא אחותה מאביה, מתה, ונשא אחותה מאמה, מתה, ונשא אחותה מאביה, מתה, ונשא אחותה מאמה, ונמצאו כלן קימות, מתר בראשונה, בשלישית, ובחמישית, ופטרות צרותיהן, ואסור בשניה וברביעית, ואין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה. ואם בא על השניה לאחר מיתת הראשונה, מתר בשניה וברביעית, ופטרות צרותיהן, ואסור בשלישית ובחמישית, ואין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה:

פרק י משנה ו

בן תשע שנים ויום אחד, הוא פוסל על ידי [לג] אחיו, והאחים פוסלין על ידו, אלא שהוא פוסל תחלה, והאחין פוסלין תחלה וסוף. כיצד, בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו, פסל על ידי אחיו [לו]. באו עליה אחיו, ועשו בה מאמר, נתנו גט או חלצו, פסלו על ידו:

ז משנה - י פרק

בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו, ואחר כך בא עליה אחיו שהוא
בן תשע שנים ויום אחד, פסל על ידו. רבי שמעון אומר, לא פסל:

ח משנה - י פרק

בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו, ואחר כך בא על צרתה, פסל על
ידי עצמו. רבי שמעון אומר, לא פסל [ז]. בן תשע שנים ויום אחד שבא
על יבמתו, ומת, חולצת ולא מתניבמת. נשא אשה ומת, הרי זו פטורה:

ט משנה - י פרק

בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו, ומשהגדיל נשא אשה אחרת ומת,
אם לא ידע את הראשונה משהגדיל, הראשונה חולצת ולא מתניבמת,
והשנייה או חולצת או מתניבמת [ט]. רבי שמעון אומר, מיבם לאיזו
שירצה, וחולץ לשניה. אחד שהוא בן תשע שנים ויום אחד, ואחד שהוא
בן עשרים [מג] שנה שלא הביא שתי שערות:

יא פרק

א משנה - יא פרק

נושאין על האנוסה ועל המפתה. האונס והמפתה על הנשואה, חב. נושא

אָדָם אָנוּסֵת אָבִיו וּמִפֶּתֶת אָבִיו, אָנוּסֵת בְּנוֹ וּמִפֶּתֶת בְּנוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹסֵר
בְּאָנוּסֵת אָבִיו וּמִפֶּתֶת אָבִיו אָבִיו וּמִפֶּתֶת אָבִיו:

פּרָק י"א - מִשְׁנֵה ב

הַגִּיּוֹרֵת שֶׁנִּתְגַּיְרוּ בְּנֵיהָ עִמָּה, לֹא חוֹלְצִין וְלֹא מִיבָמִין, אֶפְלוּ הוֹרְתוּ **ח** שֶׁל
רֵאשׁוֹן שֶׁלֹּא בִקְדָשָׁה וְלִדְתוֹ בִקְדָשָׁה, וְהִשְׁנִי הוֹרְתוֹ וְלִדְתוֹ בִקְדָשָׁה. וְכֵן
שִׁפְחָה שֶׁנִּשְׁתַּחֲרָרוּ בְּנֵיהָ עִמָּה:

פּרָק י"א - מִשְׁנֵה ג

חֲמֵשׁ נָשִׁים שֶׁנִּתְעַרְבוּ וְלִדּוֹתֵיהֶן, הַגְּדִילוּ הַתְּעַרְבוֹת וְנִשְׂאוּ נָשִׁים וּמְתוֹ,
אֶרְבַּעַת חוֹלְצִין לְאַחַת, וְאַחַד מִיבָם אוֹתָהּ. הוּא וְשִׁלְשָׁה חוֹלְצִים לְאַחֶרֶת,
וְאַחַד מִיבָם. נִמְצְאוּ אֶרְבַּע חֲלִיצוֹת וַיְבוּם לְכָל אַחַת וְאַחַת:

פּרָק י"א - מִשְׁנֵה ד

הָאִשָּׁה שֶׁנִּתְעַרְבָה וְלָדָה בְּוֹלָד פְּלִתָּהּ, הַגְּדִילוּ הַתְּעַרְבוֹת, וְנִשְׂאוּ נָשִׁים, וּמְתוֹ,
בְּנֵי הַפְּלָה חוֹלְצִין וְלֹא מִיבָמִין, שֶׁהוּא סִפְק אִשָּׁת אָחִיו סִפְק אִשָּׁת אָחִי
אָבִיו. וּבְנֵי הַזְּקֵנָה, אוֹ חוֹלְצִין אוֹ מִיבָמִין **י**, שֶׁהוּא סִפְק אִשָּׁת אָחִיו וְאִשָּׁת
בֶּן אָחִיו. מְתוֹ הַכְּשָׁרִים, בְּנֵי הַתְּעַרְבוֹת לְבְנֵי הַזְּקֵנָה חוֹלְצִין וְלֹא מִיבָמִין,
שֶׁהוּא סִפְק אִשָּׁת אָחִיו וְאִשָּׁת אָחִי אָבִיו, וּבְנֵי הַפְּלָה, אֶחָד חוֹלֵץ וְאַחַד
מִיבָם:

פרק יא - משנה ה

כִּהְנֵת שְׁנַת־עָרֵב וְלָדָה בְּוֹלַד שְׁפָחָתָהּ, הָרִי אֶלּוּ אוֹכְלִים בְּתְרוּמָהּ, וְחוֹלְקִים חֶלֶק אֶחָד בְּגֶרֶן, וְאֵינָן מִטְמְאִין לְמֵתִים, וְאֵין נוֹשְׂאִין נָשִׁים, בֵּין כְּשָׂרוֹת בֵּין פְּסוּלוֹת. הַגְּדִילוֹ הַתְּעַרְבוֹת, וְשִׁחְרָרוּ **[יב]** זֶה אֶת זֶה, נוֹשְׂאִין נָשִׁים רְאוּיוֹת לְכַהֵנָה, וְאֵינָן מִטְמְאִין לְמֵתִים. וְאִם נִטְמְאוּ, אֵינָן סוֹפְגִין אֶת הָאֲרָבָעִים. וְאֵינָן אוֹכְלִים בְּתְרוּמָהּ. וְאִם אָכְלוּ, אֵינָן מְשַׁלְּמִין **[יג]** קֶרֶן וְחֹמֶשׁ. וְאֵינָן חוֹלְקִין **[יד]** עַל הַגֶּרֶן. וּמוֹכְרִין אֶת הַתְּרוּמָהּ, וְהַדְּמִים שֶׁלָּהֶם. וְאֵינָן חוֹלְקִים בְּקִדְשֵׁי הַמִּקְדָּשׁ, וְאֵין נוֹתְנִין לָהֶם קִדְשִׁים, וְאֵין מוֹצִיאִין שְׁלָהֶם מִיָּדָם, וּפְטוּרִין מִן הַזֵּרֵעַ וּמִן הַלְחָיִים וּמִן הַקֶּבֶה, וּבְכוּרוֹ **[יז]** יֵהָא רוּעָה **[יח]** עַד שְׁיִסְתַּאב, וְנוֹתְנִין עָלָיו חֲמָרֵי כַהֲנִים וְחֲמָרֵי יִשְׂרָאֵלִים:

פרק יא - משנה ו

מִי שֶׁלֹּא שִׁהְתָּה אַחֵר בְּעֵלָה שְׁלֵשָׁה חֲדָשִׁים וְנִשְׂאָת, וְיָלְדָה, וְאֵין יָדוּעַ אִם בֶּן תִּשְׁעָה לְרֵאשׁוֹן אִם בֶּן שִׁבְעָה לְאַחֲרוֹן. הֵיוּ לָהּ בָּנִים מִן הָרֵאשׁוֹן וּבָנִים מִן הַשְּׁנִי, חוֹלְצִין וְלֹא מִיַּבְמִין. וְכֵן הוּא לָהֶם, חוֹלֵץ וְלֹא מִיַּבְמִים. הֵיוּ לוֹ אַחִים מִן הָרֵאשׁוֹן וְאַחִים מִן הַשְּׁנִי שֶׁלֹּא מֵאוֹתָהּ הָאֵם, הוּא חוֹלֵץ וּמִיַּבְמִים, וְהֵם, אֶחָד חוֹלֵץ וְאֶחָד מִיַּבְמִים:

פרק יא - משנה ז

הָיָה אֶחָד יִשְׂרָאֵל וְאֶחָד כֹּהֵן, נוֹשֵׂא אִשָּׁה רְאוּיָה לְכַהֵן, וְאֵינּוּ מִטְמְא לְמֵתִים, וְאִם נִטְמְא, אֵינּוּ סוֹפֵג אֶת הָאֲרָבָעִים. וְאֵינּוּ אוֹכֵל בְּתְרוּמָהּ, וְאִם אָכַל, אֵינּוּ מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחֹמֶשׁ. וְאֵינּוּ חוֹלֵק עַל הַגֶּרֶן. וּמוֹכֵר הַתְּרוּמָהּ, וְהַדְּמִים שָׁלוּ. וְאֵינּוּ חוֹלֵק בְּקִדְשֵׁי הַמִּקְדָּשׁ, וְאֵין נוֹתְנִים לוֹ אֶת הַקִּדְשִׁים, וְאֵין מוֹצִיאִין אֶת שָׁלוּ מִיָּדוֹ. וּפְטוּר מִן הַזֵּרֵעַ וְהַלְחָיִים וְהַקֶּבֶה. וּבְכוּרוֹ יֵהָא רוּעָה עַד שְׁיִסְתַּאב. וְנוֹתְנִין עָלָיו חֲמָרֵי כַהֲנִים וְחֲמָרֵי יִשְׂרָאֵלִים. הֵיוּ שְׁנֵיהֶם כַּהֲנִים, הוּא אוֹנֵן עֲלֵיהֶם, וְהֵם אוֹנֵנִים עָלָיו. הוּא אֵינּוּ מִטְמְא לָהֶם, וְהֵם אֵינּוּ מִטְמְאִין לוֹ. הוּא אֵינּוּ יוֹרֵשׁ אוֹתוֹ, אֲבָל הֵם יוֹרְשִׁין **[כב]** אוֹתוֹ. וּפְטוּר **[כג]** עַל מִכְתּוֹ וְעַל קַלְלָתוֹ שֶׁל זֶה וְשֶׁל זֶה, וְעוֹלָה בְּמִשְׁמְרוֹ שֶׁל זֶה וְשֶׁל זֶה, וְאֵינּוּ חוֹלֵק. אִם הֵיוּ שְׁנֵיהֶם בְּמִשְׁמֵר אֶחָד **[כד]**, נוֹטֵל חֶלֶק אֶחָד:

פרק יב - משנה א

מִצּוֹת חֲלִיצָה בְּשִׁלְשָׁה דִּינִין, וְאֶפְלוּ שְׁלֹשָׁתָן הַדְּיוֹטוֹת {א}. חֲלִצָה בְּמִנְעַל, חֲלִיצָתָהּ כְּשֶׁרָה. בְּאִנְפִּילִין, חֲלִיצָתָהּ פְּסוּלָה. בְּסִנְדֵּל שֵׁישׁ לוֹ עֶקֶב {ב}, כְּשֶׁר. וְשֵׁאִין לוֹ עֶקֶב, פְּסוּל. מִן הָאֲרָכָבָה וּלְמִטָּה {ג}, חֲלִיצָתָהּ כְּשֶׁרָה. מִן הָאֲרָכָבָה וּלְמִעֵלָה, חֲלִיצָתָהּ פְּסוּלָה:

פרק יב - משנה ב

חֲלִצָה בְּסִנְדֵּל שֵׁאִינוּ שָׁלוּ {ד}, אוֹ בְּסִנְדֵּל שֶׁל עֵץ, אוֹ בְּשֵׁל שְׁמַאל בַּיְמִין, חֲלִיצָתָהּ כְּשֶׁרָה. חֲלִצָה בְּגָדוֹל שֶׁהוּא יָכוֹל לְהִלּוֹךְ בּוֹ, אוֹ בְּקֶטֶן שֶׁהוּא חוֹפֵף אֶת רֵב רַגְלוֹ, חֲלִיצָתָהּ כְּשֶׁרָה. חֲלִצָה בְּלִיָּה {ו}, חֲלִיצָתָהּ כְּשֶׁרָה, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל. בְּשִׁמְאֵל {ז}, חֲלִיצָתָהּ פְּסוּלָה, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְכַשֵּׁיר:

פרק יב - משנה ג

חֲלִצָה וְרִקְקָה, אֲבָל לֹא קִרְאָה, חֲלִיצָתָהּ כְּשֶׁרָה. קִרְאָה וְרִקְקָה, אֲבָל לֹא חֲלִצָה, חֲלִיצָתָהּ פְּסוּלָה. חֲלִצָה וְקִרְאָה, אֲבָל לֹא רִקְקָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, חֲלִיצָתָהּ פְּסוּלָה. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, חֲלִיצָתָהּ כְּשֶׁרָה. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, כִּכָּה יַעֲשֶׂה (דְּבָרִים כה), כָּל דְּבָר שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה, מֵעַכְבָּ. אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא, מִשָּׁם רְאִיָּה, כִּכָּה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ, כָּל דְּבָר שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה בְּאִישׁ:

פרק יב - משנה ד

החרש שֶנְחַלץ **{ח}** וְהַחֲרִשְׁתָּ שְׁחֻלְצָה, וְהַחֲוֹלְצָת לְקָטָן, חֲלִיצָתָה פְּסוּלָה. קָטָנָה שְׁחֻלְצָה **{יא}**, תִּחַלץ מִשְׁתַּגְדִּיל. וְאִם לֹא חֻלְצָה, חֲלִיצָתָה פְּסוּלָה:

פרק יב - משנה ה

חֻלְצָה בְּשָׁנִים, אוּ בְשָׁלֶשָׁה, וְנִמְצָא אֶחָד מֵהֶן קָרוֹב אוּ פְּסוּל, חֲלִיצָתָה פְּסוּלָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר מְכַשְׁרִין **{יב}**. וּמַעֲשֵׂה בְּאֶחָד שְׁחֻלְצָה בֵּינוּ לְבֵינָה בְּבֵית הָאֲסוּרִין, וּבֹא מַעֲשֵׂה לְפָנַי רַבִּי עֲקִיבָא וְהַכֶּשֶׁר:

פרק יב - משנה ו

מִצּוֹת חֲלִיצָה. בָּא הוּא וַיִּבְמַתּוּ לְבֵית דִּין, וְהָיוּ מְשִׂאִין לוֹ עֵצָה הַהוֹגֵגֶת לוֹ, שְׁנַאֲמַר, (דברים כה) וְקָרָאוּ לוֹ זִקְנֵי עִירוֹ וְדַבְּרוּ אֵלָיו. וְהִיא אוֹמֶרֶת, מֵאֵן יִבְמִי לְהִקִּים לְאָחִיו שֵׁם בְּיִשְׂרָאֵל, לֹא אָבָה יִבְמִי. וְהוּא אוֹמֵר, לֹא חִפְצָתִי לְקַחְתָּהּ. וּבְלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ הָיוּ אוֹמְרִים. וְנִגְשָׂה יִבְמַתּוּ אֵלָיו לְעֵינֵי הַזִּקְנִים וְחֻלְצָה נִעְלָה מֵעַל רִגְלוֹ וְיִרְקָה בְּפָנָיו, רַק הַנִּרְאָה לְדִינִים. וְעִנְתָּהּ וְאָמְרָה כִּכָּה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִבְנֶה אֶת בֵּית אָחִיו, עַד כָּאֵן הָיוּ מְקַרְרִין. וְכִשְׁהִקְרָא רַבִּי הַרְקָנוֹס תַּחַת הָאֵלֶּה בְּכַפֵּר עֵיטָם וְגַמַּר אֶת כָּל הַפְּרָשָׁה, חֲזָרוּ לְהִיּוֹת גּוֹמְרִין כָּל הַפְּרָשָׁה. וְנִקְרָא **{יג}** שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל בֵּית חֲלוּץ הַנֶּעֱל. מִצָּוָה בְּדִינִין, וְלֹא מִצָּוָה בְּתַלְמִידִים **{יד}**. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, מִצָּוָה עַל כָּל הָעוֹמְדִים **{יח}** שֵׁם לוֹמֵר, חֲלוּץ **{יט}** הַנֶּעֱל, חֲלוּץ הַנֶּעֱל, חֲלוּץ הַנֶּעֱל:

פרק יג - משנה א

בית שמאי אומרים, אין ממאנין אלא ארוסות [א]. ובית הלל אומרים, ארוסות ונשואות. בית שמאי אומרים, בפעל ולא ביבם. ובית הלל אומרים, בפעל וביבם. בית שמאי אומרים, בפניו. ובית הלל אומרים, בפניו ושלל בפניו. בית שמאי אומרים, בבית דין. ובית הלל אומרים, בבית דין ושלל בבית דין. אמרו להן [ב] בית הלל לבית שמאי, ממאנת והיא קטנה, אפלו ארבעה וחמשה פעמים. אמרו להן בית שמאי, אין בנות ישראל הפקר, אלא ממאנת וממתנת עד שתגדיל, ותמאן ותנשא:

פרק יג - משנה ב

איזו היא קטנה שצריכה למאן [ג], כל שהשיאוה [ד] אמה ואחיה [ה] לדעתה [ו]. השיאוה שלא לדעתה, אינה צריכה למאן. רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר, כל תינוקת שאינה יכולה לשמר [ז] קדושיה, אינה צריכה [ח] למאן. רבי אליעזר אומר, אין מעשה קטנה כלום, אלא כמפתח [ט]. בת ישראל לכהן, לא תאכל בתרומה. בת כהן לישראל, תאכל בתרומה:

פרק יג - משנה ג

רבי אליעזר בן יעקב אומר, כל עכבה שהיא מן האיש, כאלו היא אשתו. וכל עכבה שאינה מן האיש, כאלו אינה אשתו:

פרק יג - משנה ד

הממאנת באיש, הוא מתר בקרובותיה, והיא מתרת בקרוביו, ולא פסלה מן הכהנה. נתן לה גט, הוא אסור בקרובותיה, והיא אסורה בקרוביו, ופסלה מן הכהנה. נתן לה גט והחזירה, מאנה בו ונשאת לאחר ונתארמלה או נתגרשה, מתרת לחזר לו. מאנה בו והחזירה, נתן לה גט ונשאת לאחר ונתארמלה או נתגרשה, אסורה לחזר לו. זה הכלל, גט אחר מאון, אסורה לחזר לו. מאון אחר גט, מתרת לחזר לו:

פרק יג - משנה ה

הממאנת באיש ונשאת לאחר וגרשה, לאחר ומאנה בו, לאחר וגרשה, לאחר ומאנה בו, כל שיצאת הימנו בגט, אסורה לחזר לו. במאון, מתרת לחזר לו:

פרק יג - משנה ו

המגרש את האשה והחזירה, מתרת ליבם. ורבי אליעזר אוסר. וכן המגרש את היתומה והחזירה, מתרת ליבם. ורבי אליעזר אוסר. קטנה שהשיאה אביה ונתגרשה, כיתומה בחיי האב. החזירה, דברי הכל, אסורה ליבם:

פרק יג - משנה ז

שני אחין נשואין לשתי אחיות יתומות קטנות, ומת בעלה של אחת מהן, תצא משום אחות אשה. וכן שתי חרשות {ד} גדולה וקטנה, מת בעלה של קטנה, תצא הקטנה משום אחות אשה. מת בעלה של גדולה, רבי אליעזר

אומר, מלמדיו את הקטנה שתמאן בו. רבן גמליאל אומר, אם מאנה, מאנה. ואם לאו, תמתין עד שתגדיל, ותצא הלזו משום אחות אשה. רבי יהושע אומר, אי [טז] לו על אשתו, ואי לו על אשת אחיו. מוציא את אשתו בגט, ואשת אחיו בחליצה:

פרק יג - משנה ח

מי שהיה נשוי לשתי יתומות קטנות, ומת, ביאתה או חליצתה של אחת מהן פוטרת צרתה. וכן שתי חרשות. קטנה וחרשת, אין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה. פקחת וחרשת, ביאת [יט] הפקחת פוטרת את החרשת, ואין ביאת החרשת פוטרת את הפקחת. גדולה וקטנה, ביאת הגדולה פוטרת את הקטנה, ואין ביאת הקטנה פוטרת את הגדולה:

פרק יג - משנה ט

מי שהיה נשוי לשתי יתומות קטנות, ומת, בא יבם על הראשונה, וחזר ובא על השנייה, או שבא אחיו על השנייה, לא פסל את הראשונה. וכן שתי חרשות. קטנה וחרשת, בא יבם על הקטנה, וחזר ובא על החרשת, או שבא אחיו על החרשת, לא פסל את הקטנה. בא יבם על החרשת, וחזר ובא על הקטנה, או שבא אחיו על הקטנה, פסל את החרשת:

פרק יג - משנה י

פקחת וחרשת, בא יבם על הפקחת, וחזר ובא על החרשת, או שבא אחיו על החרשת, לא פסל את הפקחת. בא יבם על החרשת וחזר ובא על הפקחת, או שבא אחיו על הפקחת, פסל את החרשת:

פרק יג - משנה יא

גְּדוּלָה וקִטְנָה, בָּא יָבֵם עַל הַגְּדוּלָה, וְחִזֵּר וּבָא עַל הַקִּטְנָה, אוֹ שֶׁבֵּא אָחִיו עַל הַקִּטְנָה, לֹא פָּסַל אֶת הַגְּדוּלָה. בָּא יָבֵם עַל הַקִּטְנָה, וְחִזֵּר וּבָא עַל הַגְּדוּלָה, אוֹ שֶׁבֵּא אָחִיו עַל הַגְּדוּלָה, פָּסַל אֶת הַקִּטְנָה. רַבִּי אֶלְעָזָר **[כא]** אוֹמֵר, מִלְּמַדִּין הַקִּטְנָה **[כג]** שֶׁתִּמְאֵן בּוֹ:

פרק יב - משנה יב

יָבֵם קָטָן **[כד]** שֶׁבֵּא עַל יְבָמָה קִטְנָה, יִגְדְּלוּ זֶה עִם זֶה. בָּא עַל יְבָמָה גְּדוּלָה, תִּגְדְּלוּ. הַיְבָמָה שֶׁאִמְרָה בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם, לֹא נִבְעְלָתִי, כּוֹפִין אוֹתוֹ שְׂיַחֲלֶץ לָהּ. לְאַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם, מִבְּקָשֶׁיךָ הַיָּמִינוּ שְׂיַחֲלֶץ לָהּ. וּבְזִמְנוֹ שֶׁהוּא מוֹדָה, אֶפְלוּ לְאַחַר שָׁנִים עֶשֶׂר חֹדֶשׁ כּוֹפִין אוֹתוֹ שְׂיַחֲלֶץ לָהּ:

פרק יג - משנה יג

הַנוֹדֶרֶת הַנָּאָה מִיְבָמָה בְּחַיֵּי בַּעֲלָהּ, כּוֹפִין אוֹתוֹ שְׂיַחֲלֶץ לָהּ. לְאַחַר מִיתַת בַּעֲלָהּ, מִבְּקָשֶׁיךָ הַיָּמִינוּ שְׂיַחֲלֶץ לָהּ. וְאִם נִתְכַּוְּנָה לְכָד, אֶפְלוּ בְּחַיֵּי בַּעֲלָהּ, מִבְּקָשֶׁיךָ הַיָּמִינוּ שְׂיַחֲלֶץ לָהּ:

פרק יד

פרק יד - משנה א

חרש שְנָשָׂא פְקַחַת, וּפְקַח שְנָשָׂא חֲרָשָׁת, אִם רָצָה יוֹצִיא, וְאִם רָצָה יִקְיֵים [א]. כְּשֵׁם שֶׁהוּא כּוֹנֵס בְּרַמְיָהּ, כִּדּוּם הוּא מוֹצִיא בְּרַמְיָהּ. פְּקַח שְנָשָׂא פְקַחַת, וְנִתְחַרְשָׁה, אִם רָצָה יוֹצִיא, וְאִם רָצָה יִקְיֵים. נִשְׁתַּטִּית, לֹא יוֹצִיא. נִתְחַרַשׁ הוּא אוֹ נִשְׁתַּטָּה, אֵינּוּ מוֹצִיא עוֹלָמִית. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי, מִפְּנֵי מָה [ב] הָאִשָּׁה שֶׁנִּתְחַרְשָׁה יוֹצֵאָה, וְהָאִישׁ שֶׁנִּתְחַרַשׁ אֵינּוּ מוֹצִיא. אָמְרוּ לוֹ, אֵינּוּ דוֹמֵה הָאִישׁ הַמְגַרֵשׁ לָאִשָּׁה מִתְגַּרְשֵׁת, שֶׁהָאִשָּׁה יוֹצֵאָה לְרִצּוֹנָהּ וְשֶׁלֹּא לְרִצּוֹנָהּ, וְהָאִישׁ אֵינּוּ מוֹצִיא אֶלָּא לְרִצּוֹנוֹ:

פרק יד - משנה ב

הַעִיד [ה] רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן גְּדַלְדָּה עַל הַחֲרָשָׁת שֶׁהִשְׂיָאָה אָבִיהָ, שֶׁהִיא יוֹצֵאָה בְּגֵט. אָמְרוּ לוֹ, אָף זֶה כִּיּוֹצֵא בָּהּ:

פרק יד - משנה ג

שְׁנֵי אַחִים חֲרָשִׁים, נְשׂוּאִים לְשְׁתֵּי אֲחִיוֹת חֲרָשׁוֹת, אוֹ לְשְׁתֵּי אֲחִיוֹת פְּקַחוֹת, אוֹ לְשְׁתֵּי אֲחִיוֹת, אַחַת חֲרָשָׁת וְאַחַת פְּקַחַת, אוֹ שְׁתֵּי אֲחִיוֹת חֲרָשׁוֹת נְשׂוּאוֹת לְשְׁנֵי אַחִים פְּקַחִים, אוֹ לְשְׁנֵי אַחִים חֲרָשִׁין [ז] אוֹ לְשְׁנֵי אַחִין, אֶחָד חֲרָשׁ וְאֶחָד פְּקַח, הָרִי אֵלָיו פְּטוּרוֹת מִן הַחֲלִיצָה וּמִן הַיְבּוּם. וְאִם הָיוּ נְכָרִיוֹת, יִכְנָסוּ, וְאִם רָצוּ לְהוֹצִיא, יוֹצִיאוּ:

פרק יד - משנה ד

שְׁנֵי אַחִים, אֶחָד חֲרָשׁ וְאֶחָד פְּקַח, נְשׂוּאִים לְשְׁתֵּי אֲחִיוֹת פְּקַחוֹת, מִתְחַרַשׁ בְּעַל הַפְּקַחַת, מָה יַעֲשֶׂה פְּקַח בְּעַל הַפְּקַחַת, תֵּצֵא מִשּׁוּם אַחוֹת אִשָּׁה. מִתְחַרַשׁ בְּעַל הַפְּקַחַת, מָה יַעֲשֶׂה חֲרָשׁ בְּעַל הַפְּקַחַת, מוֹצִיא אֶשְׁתּוֹ בְּגֵט, וְאִשְׁתּוֹ אֲחִיו אֲסוּרָה לְעוֹלָם. שְׁנֵי אַחִים פְּקַחִים נְשׂוּאִים לְשְׁתֵּי אֲחִיוֹת, אַחַת

חֲרֻשׁת וְאַחַת פְּקַחַת, מִת פְּקַח בְּעַל חֲרֻשׁת, מֵה יַעֲשֶׂה פְּקַח בְּעַל פְּקַחַת, תִּצְאָ מִשׁוּם אֲחוּת אִשָּׁה. מִת פְּקַח בְּעַל פְּקַחַת, מֵה יַעֲשֶׂה פְּקַח בְּעַל הַחֲרֻשׁת, מוֹצִיא אֶת אִשְׁתּוֹ בְּגֵט, וְאֶת אִשְׁתּוֹ אַחִיו בְּחֻלִּיצָה. שְׁנֵי אַחִים, אֶחָד חֲרֻשׁ וְאֶחָד פְּקַח, נְשׂוּאִים לְשֵׁתֵי אֲחִיוֹת, אַחַת חֲרֻשׁת וְאַחַת פְּקַחַת, מִת חֲרֻשׁ בְּעַל חֲרֻשׁת, מֵה יַעֲשֶׂה פְּקַח בְּעַל פְּקַחַת, תִּצְאָ מִשׁוּם אֲחוּת אִשָּׁה. מִת פְּקַח בְּעַל פְּקַחַת, מֵה יַעֲשֶׂה חֲרֻשׁ בְּעַל חֲרֻשׁת, מוֹצִיא אִשְׁתּוֹ בְּגֵט, וְאִשְׁתּוֹ אַחִיו אֲסוּרָה לְעוֹלָם. שְׁנֵי אַחִים, אֶחָד חֲרֻשׁ וְאֶחָד פְּקַח, נְשׂוּאִים לְשֵׁתֵי נְכָרִיוֹת פְּקַחַת, מִת חֲרֻשׁ בְּעַל פְּקַחַת, מֵה יַעֲשֶׂה פְּקַח בְּעַל פְּקַחַת, אוֹ חוֹלֵץ אוֹ מִיָּבֵם. מִת פְּקַח בְּעַל פְּקַחַת, מֵה יַעֲשֶׂה חֲרֻשׁ בְּעַל פְּקַחַת, כּוֹנֵס, וְאִינוֹ מוֹצִיא לְעוֹלָם. שְׁנֵי אַחִים פְּקַחִים נְשׂוּאִים לְשֵׁתֵי נְכָרִיוֹת, אַחַת פְּקַחַת וְאַחַת חֲרֻשׁת, מִת פְּקַח בְּעַל חֲרֻשׁת, מֵה יַעֲשֶׂה פְּקַח בְּעַל פְּקַחַת, כּוֹנֵס. וְאִם רָצָה לְהוֹצִיא, יוֹצִיא. מִת פְּקַח בְּעַל הַפְּקַחַת, מֵה יַעֲשֶׂה פְּקַח בְּעַל חֲרֻשׁת, אוֹ חוֹלֵץ אוֹ מִיָּבֵם. שְׁנֵי אַחִים, אֶחָד חֲרֻשׁ וְאֶחָד פְּקַח, נְשׂוּאִים לְשֵׁתֵי נְכָרִיוֹת, אַחַת חֲרֻשׁת וְאַחַת פְּקַחַת, מִת חֲרֻשׁ בְּעַל חֲרֻשׁת, מֵה יַעֲשֶׂה פְּקַח בְּעַל פְּקַחַת, כּוֹנֵס. וְאִם רָצָה לְהוֹצִיא, יוֹצִיא. מִת פְּקַח בְּעַל פְּקַחַת, מֵה יַעֲשֶׂה חֲרֻשׁ בְּעַל חֲרֻשׁת, כּוֹנֵס, וְאִינוֹ מוֹצִיא לְעוֹלָם:

הָאִשָּׁה שֶׁהִלְכָה הִיא וּבְעֻלָּהּ לְמַדִּינַת הַיָּם, שְׁלוּם **[א]** בֵּינוֹ לְבִינָה וְשְׁלוּם בְּעוֹלָם, וּבְאִתָּהּ וְאִמְרָהּ, מִת בְּעַלִּי, תִּנְשָׂא **[ב]**. מִת בְּעַלִּי, תִּתִּיבֵם. שְׁלוּם בֵּינוֹ לְבִינָה וּמִלְחָמָה בְּעוֹלָם, קִטְטָה **[ג]** בֵּינוֹ לְבִינָה וְשְׁלוּם בְּעוֹלָם, וּבְאִתָּהּ וְאִמְרָהּ, מִת בְּעַלִּי, אִינָה נְאָמְנָת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, לְעוֹלָם אִינָה נְאָמְנָת, אֲלָא אִם כּוֹ בְּאִתָּהּ בּוֹכָה וּבְגִדֶיהָ קְרוּעִין. אָמְרוּ לוֹ **[ד]**, אַחַת זֹו וְאַחַת זֹו, תִּנְשָׂא:

פרק טו - משנה ב

בית הלל אומרים, לא שמענו אלא בבאה מן הקציר, ובאותה מדינה, וכמעשה שהיה. אמרו להן בית שמאי, אחת הבאה מן הקציר, ואחת הבאה מן הזיתים, ואחת הבאה מן הקציר, ואחת הבאה ממדינה למדינה. לא דברו חכמים בקציר אלא בהנה. חזרו בית הלל להורות כבית שמאי:

פרק טו - משנה ג

בית שמאי אומרים, תנשא ותטל כתבתה. בית הלל אומרים, תנשא ולא תטל כתבתה. אמרו להן בית שמאי, התרתם ערוה חמורה, לא תתירו את ממון הקל. אמרו להן בית הלל, מצינו שאין האחים נכנסים לנחלה על פיה. אמרו להם בית שמאי, והלא מספר כתבתה נלמד, שהוא כותב לה, שאם תנשאי לאחר, תטלי מה שכתוב ליכי. וחזרו בית הלל להורות כדברי בית שמאי:

פרק טו - משנה ד

הכל נאמנים להעידה, חוץ מחמותה, ובת חמותה, וצרתה, ויבמתה, ובת בעלה. מה בין גט למיתה, שהכתב מוכיח. עד אומר מת, ונשאת, ובא אחר ואמר לא מת, הרי זו לא תצא. עד אומר מת, ושנים אומרים לא מת, אף על פי שנשאת **יב**, תצא. שנים אומרים מת, ועד אומר לא מת, אף על פי שלא נשאת, תנשא:

פרק טו - משנה ה

אחת אומרת מת ואחת אומרת לא מת, זו שאומרת מת תנשא ותטל כתבתה. וזו שאומרת לא מת לא תנשא **יד** ולא תטל כתבתה. אחת אומרת מת ואחת אומרת נהרג, רבי מאיר אומר **טו**, הואיל ומכחישות

זו את זו, הרי אלו לא ינשאו. רבי יהודה ורבי שמעון אומרים, הואיל וזו וזו מודות שאינו קים, ינשאו. עד אומר מת ועד אומר לא מת, אשה [טז] אומרת מת ואשה [יז] אומרת לא מת, הרי זו לא תנשא [יח]:

פרק טו - משנה ו

האשה שהלכה היא ובעלה למדינת הים, ובאה ואמרה מת בעלי, ותנשא ותטל כתבתה, וצרתה אסורה. היתה בת ישראל לכהן, תאכל בתרומה, דברי רבי טרפון. רבי עקיבא אומר, אין זו דרך מוציאתה מידי עברה, עד שתהא אסורה לנשא, ואסורה מלאכל בתרומה:

פרק טו - משנה ז

אמרה מת בעלי ואחר כך מת חמי, ותנשא ותטל כתבתה, וחמותה אסורה. היתה בת ישראל לכהן, תאכל בתרומה, דברי רבי טרפון. רבי עקיבא אומר, אין זו דרך מוציאתה מידי עברה, עד שתהא אסורה לנשא, ואסורה לאכל בתרומה. קדש אחת [כא] מחמש נשים ואינו יודע איזו קדש, כל אחת אומרת אותי קדש, נותן גט לכל אחת ואחת, ומניח כתבה ביניהן ומסתלק [כב], דברי רבי טרפון. רבי עקיבא אומר, אין זו דרך מוציאתה מידי עברה, עד שיתן גט וכתבה לכל אחת ואחת. גזל אחד מחמשה ואין יודע מאיזה גזל, כל אחד אומר אותי גזל, מניח גזלה ביניהן ומסתלק, דברי רבי טרפון. רבי עקיבא אומר, אין זו דרך מוציאתה מידי עברה, עד שישלם גזלה לכל אחד ואחד:

פרק טו - משנה ח

האשה שהלכה היא ובעלה למדינת הים ובנה עמהם, ובאה ואמרה מת בעלי ואחר כך מת בני, נאמנת. מת בני ואחר כך מת בעלי, אינה נאמנת,

וחוששים לדבריה, וחולצת ולא מתלבמת:

פרק טו - משנה ט

נתן לי בן במדינת הים, ואמרה מת בני ואחר כך מת בעלי, נאמנת. מת בעלי ואחר כך מת בני, אינה **כג** נאמנת, וחוששים לדבריה, וחולצת **כד**: מתלבמת: ולא

פרק טו - משנה י

נתן לי יבם במדינת הים, אמרה מת בעלי ואחר כך מת יבמי, יבמי ואחר כך בעלי, נאמנת. הלכה היא ובעלה ויבמה למדינת הים, אמרה מת בעלי ואחר כך מת יבמי, יבמי ואחר כך בעלי, אינה נאמנת. שאין **כה** האשה נאמנת לומר מת יבמי, שתנשא. ולא, מתה אחותי, שתכנס לביתו. ואין האיש נאמן לומר מת אחי, שייבם אשתו. ולא, מתה אשתי, שישא אחותה:

פרק טז

פרק טז - משנה א

האשה שהלך בעלה וצרתה למדינת הים, ובאו ואמרו לה מת בעלך, לא תנשא **א** ולא תתיבם, עד שתדע שמא מעברת היא צרתה **ב**. היתה לה חמות, אינה חוששת. צתה מלאה **ג** חוששת. רבי יהושע אומר, אינה

פרק טז - משנה ב

שְׁתֵּי יָבָמוֹת, זוֹ אוֹמֶרֶת מֵת בְּעָלֶי וְזוֹ אוֹמֶרֶת מֵת בְּעָלֶי, זוֹ אֲסוּרָה מִפְּנֵי
בְּעָלָה שֶׁל זוֹ וְזוֹ אֲסוּרָה מִפְּנֵי בְּעָלָה שֶׁל זוֹ. לְזוֹ עֵדִים {ד} וְלְזוֹ אֵין עֵדִים,
אֶת שְׂיֵשׁ לָהּ עֵדִים, אֲסוּרָה. וְאֶת שְׂאִין לָהּ עֵדִים, מִתְּרַת. לְזוֹ בָּנִים וְלְזוֹ אֵין
בָּנִים, אֶת שְׂיֵשׁ לָהּ בָּנִים, מִתְּרַת. וְאֶת שְׂאִין לָהּ בָּנִים, אֲסוּרָה. נִתְּיָבְמוּ {ה}
וּמִתּוֹ {ו} הִיבְמִין, אֲסוּרוֹת לְהַנְּשֵׂא. רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר, הוֹאִיל {ז} וְהִתְרוּ
לִיבְמִין, הִתְרוּ לְכָל אָדָם:

פרק טז - משנה ג

אֵין מְעִידִין אֶלְא עַל פְּרָצוֹף {ח} פָּנִים עִם הַחֹטֵם, אֶף עַל פִּי {ט} שְׂיֵשׁ סִימָנִין
בְּגוּפוֹ וּבְכַלּוֹ {י}. אֵין מְעִידִין אֶלְא עַד שְׂתִצָּא נֶפֶשׁוֹ, וְאֶפְלוּ רְאוּהוּ מִגִּיד,
וְצָלוּב {יב}, וְהַחִיָּה אוֹכֶלֶת בּוֹ. אֵין מְעִידִין אֶלְא עַד שְׁלֶשֶׁה יָמִים. רַבִּי יְהוּדָה
בֶּן בָּבָא אוֹמֵר, לֹא כָּל הָאָדָם וְלֹא כָּל הַמָּקוֹם וְלֹא כָּל הַשְּׁעוֹת שְׁוִין:

פרק טז - משנה ד

נֶפֶל לְמִים, בֵּין שְׂיֵשׁ לְהוֹן סוּף, בֵּין שְׂאִין לְהוֹן סוּף, אֲשֶׁתּוֹ אֲסוּרָה. אָמַר רַבִּי
מֵאִיר, מַעֲשֵׂה בְּאֶחָד שֶׁנֶּפֶל לְבוֹר הַגָּדוֹל, וְעָלָה לְאַחַר שְׁלֶשֶׁה יָמִים. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, מַעֲשֵׂה בְּסוּמָא שֶׁיָּרַד לְטַבֵּל בְּמַעְרָה, וְיָרַד מוֹשְׁכוֹ אַחֲרָיו, וְשֶׁהוּ כְּדִי
שְׂתִצָּא נֶפֶשׁוֹ, וְהַשִּׂיאוּ נְשׁוֹתֵיהֶם. וְשׁוֹב מַעֲשֵׂה בְּעַסְיָא בְּאֶחָד שֶׁשְׁלָשְׁלוּהוּ
לַיִם, וְלֹא עָלָה בְּיָדָם אֶלְא רִגְלוֹ {יד}, אָמְרוּ חֲכָמִים, מִן הָאֲרֻכְבָּה וּלְמַעְלָה,
תִּנְשֵׂא {טו}. מִן הָאֲרֻכְבָּה וּלְמַטָּה, לֹא תִנְשֵׂא:

פרק טז - משנה ה

אָפּלוּ שְׁמַע מִן הַנְּשִׁים אוֹמְרוֹת, מִת אִישׁ פְּלוֹנִי, דִּיּוּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אָפּלוּ שְׁמַע מִן הַתִּינוּקוֹת אוֹמְרִים, הָרִי אָנוּ הוֹלְכִין לְסַפֵּד וְלִקְבֹר אֶת אִישׁ פְּלוֹנִי, בֵּין שֶׁהוּא מִתְכַּוֵּן [יז] וּבֵין שֶׁאִינוֹ מִתְכַּוֵּן. רַבִּי יְהוּדָה בֵּן בְּבֵא אוֹמֵר, בְּיִשְׂרָאֵל עַד שֶׁיְהֵא מִתְכַּוֵּן. וּבְגוֹי, אִם הָיָה מִתְכַּוֵּן [יח], אֵין עֲדוּתוֹ עֲדוּת:

פרק טז - משנה ו

מְעִידִין לְאוֹר הַיָּר [יט] וְלְאוֹר הַלְּבָנָה, וּמְשִׂיאִין עַל פִּי בֵּת קוֹל. מַעֲשֶׂה בְּאֶחָד שְׁעָמַד עַל רֹאשׁ הַהַר וְאָמַר, אִישׁ פְּלוֹנִי בֵּן פְּלוֹנִי מִמְּקוֹם פְּלוֹנִי מֵת, הֲלָכוּ וְלֹא מָצְאוּ שָׁם אָדָם, וְהִשְׂיֵאוּ אֶת אֲשֶׁתּוֹ. וְשׁוֹב מַעֲשֶׂה בְּצִלְמוֹן בְּאֶחָד שְׁאָמַר, אָנִי אִישׁ פְּלוֹנִי [כא] בֵּן אִישׁ פְּלוֹנִי, נִשְׁכַּנִּי נָחַשׁ, וְהָרִי אָנִי מֵת, וְהֲלָכוּ וְלֹא הִפְרִיחוּהוּ, וְהִשְׂיֵאוּ אֶת אֲשֶׁתּוֹ:

פרק טז - משנה ז

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, כְּשִׁירְדַתִּי לְנִהְרְדָעָא לְעִבְרַי הַשָּׁנָה, מָצְאתִי נְחֻמָּה אִישׁ בֵּית דָּלִי, אָמַר לִי, שְׁמַעְתִּי שְׂאִין מְשִׂיאִין אֶת הָאִשָּׁה בְּאַרְצָא יִשְׂרָאֵל עַל פִּי עַד אֶחָד, אֲלֵא רַבִּי יְהוּדָה בֵּן בְּבֵא. וְנוֹמַתִּי לוֹ, כֹּן הַדְּבָרִים. אָמַר לִי, אָמַר לָהֶם מְשָׁמִי, אַתֶּם יוֹדְעִים שֶׁהַמְּדִינָה מְשַׁבֵּשֶׁת בְּגִיסוֹת, מְקַבְּלֵנִי מִרְבֵּן גְּמְלִיאֵל הַזֵּקֵן, שְׁמִשְׂיֵאִין אֶת הָאִשָּׁה עַל פִּי עַד אֶחָד. וּכְשֶׁבָאתִי וְהִרְצִיתִי [כג] הַדְּבָרִים לְפָנַי רְבֵן גְּמְלִיאֵל, שְׁמַח לְדַבְּרִי, וְאָמַר, מָצְאָנוּ חֵבֵר לְרַבִּי יְהוּדָה בֵּן בְּבֵא. מִתּוֹךְ הַדְּבָרִים נִזְכָּר רְבֵן גְּמְלִיאֵל, שֶׁנִּהְרְגוּ הַרוּגִים בְּתֵל אַרְזָא, וְהִשְׂיֵאוּ רְבֵן גְּמְלִיאֵל הַזֵּקֵן נְשׁוֹתֵיהֶם עַל פִּי עַד אֶחָד, וְהַחֲזִקוּ לַהֲיוֹת מְשִׂיאִין עַל פִּי עַד אֶחָד. וְהַחֲזִקוּ לַהֲיוֹת מְשִׂיאִין עַד מִפִּי עַד, מִפִּי עַבְדִּי, מִפִּי אִשָּׁה, מִפִּי שְׁפָחָה. רַבִּי אֶלְיעָזָר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמְרִים, אֵין מְשִׂיאִין אֶת הָאִשָּׁה עַל פִּי עַד אֶחָד. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, לֹא עַל פִּי אִשָּׁה, וְלֹא עַל פִּי עַבְדִּי וְלֹא עַל פִּי שְׁפָחָה, וְלֹא עַל פִּי קְרוֹבִים. אָמְרוּ לוֹ, מַעֲשֶׂה בְּבִנִי לְוִי שֶׁהֲלָכוּ לְצַעַר עִיר הַתְּמָרִים, וְחָלָה אֶחָד מֵהֶם בְּדַרְדָּר, וְהִבִּיאוּהוּ בְּפִנְדָק, וּבְחֲזָרְתָם אָמְרוּ לְפִנְדָקִית אֵינָה חֲבֵרְנוּ, אָמְרָה לָהֶם מֵת וְקִבְרָתִיו, וְהִשְׂיֵאוּ אֶת אֲשֶׁתּוֹ.

אָמְרוּ לוֹ, וְלֹא תִהְיֶה כְּהִנֵּת כַּפְּנֵדָקִית. אָמַר לָהֶם, לְכַשְׁתְּהֵא פְּנֵדָקִית נְאֻמָּנֶת.
הַפְּנֵדָקִית הוּצִיָּאָה לָהֶם מִקְלוֹ {כֹּה} וְתַרְמִילוֹ וְסִפְרֵי תוֹרָה שְׁהִיָּה בְּיָדוֹ: